

Nepriklausoma

Lietuvos
Nacionalinė
Mokymų
Sistema

Lietuva

This paper was mailed
Tuesday, August 13, 1991.

• LITHUANIAN INDEPENDENT • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY •

Nr. 16-17 (51-ji metelis) 1991 m. RUGPJŪČIO-AUGUST 13 d. • DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • 7722 GEORGE ST., LASALLE, Que. H8P 1C4 • Tel: 366-6220 • \$1,-

ĮVYKIŲ APŽVALGA

h.n.

KREMLIAUS ŽUDIKAI TEBEŽUDO LIETUVOJE

Š.m. liepos mėn. 31 d., Lietuvos-Gudijos pasienyje, MEDININKŲ pasienio kontrolės punkto pastate apie 5 val.ryto buvo rasti 6 nužudyti ir 2 sunkiai sužeisti lietuviai muitininkai ir policininkai. Vienas sunkiai sužeistųjų- Ričardas Rabavičius, 21 m., vėliau mirė, o kitas buvo iš Vilniaus nugalėtas į kitą ligoninę Lietuvoje ir saugomas, nes žudikai gali bandyti jį sudoroti, nes jis yra vienintelis išlikęs liudininkas. Ar Tomas Šernas, 29 m. amžiaus, atgaus sąmonę, daktarai dar nežino.

Apie šį šurpų įvykį rašė visa pasaulio spauda, nes žudynės įvyko Bush'o ir Gorbačiovo susitikimo pirmąją dieną. Gorbačiovas pranešė įsakius KGB ištyrinti įvykį ir surasti kaltininkus, tarytumai nežinodamas, kad to paties saugumo juodberetiniai kaip tik tai ir vykdė visas žudynes ir išpuolius Pabaltijo valstybėse. Bush'as ir Gorbačiovas pareiškė užuojautas nužudytųjų artimiesiems, o JAV prezidentas vėl pakartojo savo nuobodų raginimą "tartis geru, be smurto" abiem šalims, nors puikiai žino, kad m reikėtų tokių raginimų taikyti. Spėliojama, kad KGB ir sovietų kariuomenės fanatikai taip norėjo pakenkti Gorbačiovo deryboms.

Septyni nužudytieji buvo nepaprastai iškilmingai palaidoti Vilniuje. Į laido tuves iš visos Lietuvos vėl suplaukė šimtą tūkstančių minia. Laidotuvių diena - rugpjūčio mėn. 3-ioji - Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos buvo paskelbta gedulo diena visoje Lietuvoje, raginant tą dieną iškelti valstybinę vėliavą su gedulo ženklų.

Atrodo, kad Medininkų pasienio punktas buvo profesionalių žudikų užpultas ankstyvą rytą (apie 2-4 val.), kai įgula miegojo. Visiems aštuoniems buvo įsakyta sugulti ant grindų. Automatiniais ginklais visi buvo peršauti į galvą. Įgula tuo metu sudarė muitininkai, policininkai ir kelių patruliuotojai. Be dviejų jau minėtųjų, kiti žuvusieji - Stanislovas Orlovčius, 35 m. ir Antanas Musteikis, 33

m.(muitininkai); Algimantas Juozakas, 22 m. ir Mindaugas Balavakas, 21 m.(policininkai); Juozas Janonis, 29 m. ir Algirdas Kazlauskas, 42 m. (kelių patrulių).

Po Sausio 13-tosios žudynių Vilniuje, tai yra pats kruviniausias įvykis Pabaltije. Lietuvos vyriausybė pakartotinai reikalavo, kad iš Lietuvos būtų išvesti visi OMON (Juodberetinių, saugumo kontroliuojamų) daliniai. Gorbačiovas iki šiol atsisakė tai padaryti.

LIETUVA ĮSTEIGĖ GINKLŲ FONDA

Kaip praneša "THE GAZETTE" dienraštis rugpjūčio mėn. 10 d. numeryje Associated Press agentūra, Lietuvos vyriausybė įsteigė GINKLŲ FONDA ir prašo visų piliečių aukoti pinigų, ginklų, amuniciją ir sprogmenis. Tai daroma, kad būtų sustiprinta Lietuvos pasienio ir valstybinių pastatų apsauga. Tai padaryta sąryšyje su neseniai įvykdytomis žudynėmis Medininkų pasienio poste.

BUSH'AS MASKVOJE RAMTĖ GORBAČIOV'Ą? O KIJEVE- BANDE GASP DINTI UKRAINIEČIUS

Plačiai ir garsiai ištrimuotas JAV prez.George Bush'o susitikimas su Gorbačiovu Maskvoje nebuvo nei toks istorinis, nei toks reikšmingas, kaip amerikiečių valdžia bandė apskelbti.

Atskridęs vėlai vakare š.m.liepos mėn.29 d., prez. Bush'as su žmona kitą dieną pradėjo įprastus ceremoninius vainikų padėjimus ir pasitarimus. Svarbiausias įvykis turėjo būti pasirašymas sutarties, kuri nustato kiek bus sumažinta tolimųjų nuotolių branduolinių raketų skaičius ir jų tolimesnė gamyba. Apie tai jau buvo tariamasi 8-rius metus ir dabar, pasirašius sutartį ir sumažinus tuos branduolinius ginklus, jų bus nemažiau, kaip prieš 8 metus, kai buvo pradėta tartis. Be to, naujieji ginklai, kurie dar vis bus gaminami, yra modernesni už senuosius sunaikintuosius, taigi- galimo užpuolimo ir sunaikinimo grėsmė nesumažės.

Paradiniuose susitikimuose Gorbačiovas norėjo visais įmanomais būdais parodyti, kad jis tebėra Sovietų Sąjungos viešpats. Tačiau visa eilė nelauktų

įvykių tą jo pasirodymą aptemdė. Pirmiausia, prieš pat Bush'o ir Gorbačiovo susitikimą, Boris Jelcin'as, Rusijos prezidentas ir Vytautas Landsbergis, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas (prezidentas), atvykęs su delegacija Maskvon, pasirašė abipusio ekonominio bendradarbiavimo sutartį. Tos sutarties pasirašymo proga prez.Jelcin'as pasakė, kad LIETUVA ir RUSIJA pripažįstančios VIENA KITOS SUVERENUMĄ.

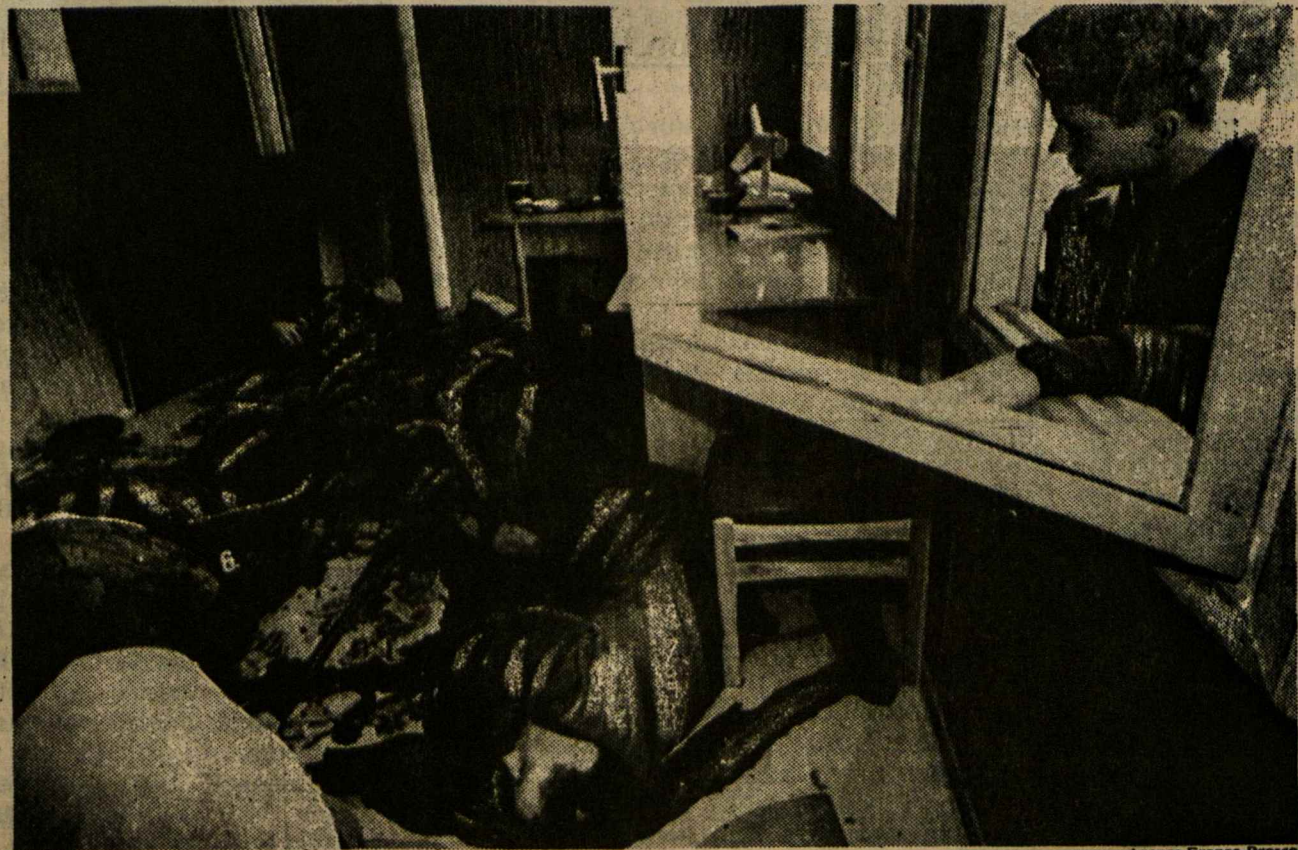
Po sutarties pasirašymo žiūr. tekstą spausdinamą atskirai), Vytauto Landsbergio limuzinas buvo lydimas Maskvos gatvėmis specialios policijos palydos ir gatvių kryžkelėse sulaukomas judėjimas.

Kitos dienos vakare prez.Bush'o susitikimo pokylyje dalyvauti Gorbačiovas buvo pakvietęs ir Jelcin'ą, bet tasai neatvyko. Spaudai Jelcin'as patikino, kad nenorėjęs būti Gorbačiovo paradinio fonu, nes prez.Bush'ą jis susitikęs atskiroje audiencijoje Rusijos prezidento kabinete, kuris taip pat randasi Kremliuje.

Visą Maskvą ir susitikimo dalyvius pritrenkė iš LIETUVOS atsiųstas pranešimas apie Lietuvos pasienio poste ties MEDININKAIS įvykdytas žudynes.

Idomi buvo prez.Bush'o reakcija. Nenorėdamas "drumsti" Gorbačiovo vadinamosios "harmonijos", Bush'as perspėjo žurnalistus "nedaryti išankstinių išvadų", nes visi labai lengvai galėjo numatyti, kad tokios "profesionaliai" atliktos žudynės yra juodberetinių kagebistų darbas, nes jie buvo jau bent 20 kartų užpuolę Lietuvos muitinės postus ar pastatus anksčiau. Tuos postus nelegaliais buvo apskelbęs draugas Gorbačiovo, todėl omonininkai aiškinosi vykdą savo viršininko įsakymus - taigi, likviduoja tokius postus...

Savo prakalbose prez. Bush'as Gorbačiovo, kaip savo menkesniam ir antrajam partneriui, patarinėjo, kaip tvarkyti suirusią ekonominę padėtį, kaip ir kodėl jam neduodama didelės finansinės parama, kad SSSR turinti grąžinti Kurilų salas Japonijai, kad taikingais pasitarimais turinti būti išspręsta Pabaltijo valstybių ateitis, kad turinti būti sumažinta Raudonoji Armija ir žymiai mažiau pinigų skiriama apsiginklavinimui ir t.t., ir t.t.

"New York Times" š.m. rugpjūčio mėn. 1 d. atspausdino šią nuotrauką kartu su išsamiu aprašymu Medininkų žudynėse. Lietuvis kareivis žiūri pro langą į nužudytuosius.

Tie patarimai ir pamokymai buvo karti pilulių, kurią nori-nenori turėjo nuryti Gorbačiovas, per daug nesiraukdamas viešumoje. Privačiuose pasitarimuose, atrodo, Gorbačiovas sugebėjo paveikti Bush'ą tiek, kad šis, nuskrėdęs į Kijevą, ukrainiečiams pradėjo aiškinti kaip reikia palaikyti Gorbačiovo naujai planuojamą Sąjungos Sutartį. Tačiau Ukrainos parlamentas, kuriame dar turi daugumą komunistai, jau buvo priėmęs nutarimą, tos sutarties nepasirašyti. Dabartinis Ukrainos AT pirmininkas Kravčuk iš komunistų partijos išstojo ir perėjo Nepriklausomybinių (RUK) pusėn.

Iki šių metų pabaigos Ukraina svarstys, ar ji nori tapti tokios naujos Gorbačiovo federacijos nare, ar siekti visiškai nepriklausomybės, už kurią šimtu nuosimčių pasisako populiarus ir nuolat didėjančio sąjūdžio RUK ("Sąjūdis") nariai. Prez.Bush'as nepajuto tikrojo Ukrainos politinio pulso, todėl prikabinė Kijeve nesąmonių. Jo išpėjimai ir gėsdinimai tikslai dar labiau uždegė patriotinius ukrainiečių jausmus ir nuteikė prieš tokią naivą ir akla amerikiečių užsienio politiką. Tupinėjimas ir materialistškas savųjų interesų gynimas ir saugojimas yra tikra priešprieša Amerikos prakalbiniais pareiškimams apie mažų tautų gynimą ir demokratijos skleidimą visame pasaulyje.

PRADĖS TAIKOS DERYBAS VIDURINIŲSE RYTUOSE ?

Gorbačiovas pasitarimų metu pasakė Bush'ui, kad Sovietų Sąjunga pritarianti JAV raginimui pradėti taikos derybas tarp Izraelio ir jo arabų kaimynų. Sovietų Sąjunga, anot Gorbačiovo, vėl užmegztų normalius diplomatinis ryšius su Izraelio valstybe, jei ji sutiktų derėtis. Izraelis, galų gale, spaudžiamas Amerikos ir pasaulio opinijos, sutiko derėtis dėl taikos, bet su sąlyga, kad Izraelio vyriausybė galės pasirinkti palestiniečių delegacijos atstovus. Palestiniečiai, žinoma, su tuo nesutinka, teigdami, kad jie nori arabų atstovų ir iš okupuotųjų sričių ir iš Rytinės Jeruzalės miesto dalies, kuri apgyvendinta beveik vien arabų palestiniečių. JAV Valstybės Sekretorius James Baker pakartotinai bando rasti kompromisą. Jis jau 8 kartus buvo nuskrėdęs į Viduriniuosius Rytus, kol įtikino iš pradžių Siriją, o vėliau ir kitas arabų valstybes (net Maroką, Lybiją ir Tunisą), kad šiuo metu yra tinkamiausia atmosfera taikos deryboms.

Izraelis, visą laiką skelbęs norįs tokių derybų, buvo pats neryžtingiausias, nes numato, kad bet kokios derybos nebus sėkmingos ir taikos nebus Viduriniuose Rytuose, kol nebus išspręstas palestiniečių atskiros valstybės klausimas. Tačiau Izraelis nenori atiduoti okupuotųjų sričių, o be jų neįmanoma jokia

arabų Palestina. Taigi, taika dar ilgai, jei iš viso, nebus įgyvendinta toje Šventosios Žemės teritorijoje.

DIRBTINAS MULRONEY OPTIMIZMAS KONSERVATORIU SUVAŽIAVIME

Š.m.rugpjūčio mėn. 8-10 d.d. Toronte susirinko Progresyviųjų Konservatorių federalinės partijos 2.500 atstovų apsvarstyti ir susmaigstyti gaires savo veiklai iki būsimųjų rinkimų. Jie turėtų įvykti maždaug po dviejų metų. Šiuo metu PC partija yra taip labai nustojusį populiarumo kad viešosios nuomonės apklausinėjimuose ją palauko vos 16% pasisakančiųjų. Dar labiau negu jo partija, kanadiečių nemėgiamas dabartinis ministras pirmininkas ir PC partijos vadas Brian Mulroney. Betgi šiame suvažiavime Mulroney ir PC veteranai sugebėjo pripūsti tiek dirbtinio optimizmo muilo burbulų, kad delegatai klusniai balsavo kaip buvo nurodyta ir išsiskirstė, tikėdamiesi vėl sugrįžti į valdžią ir šiltus savo postus. Kažkodėl ypatingai buvo džiūgaujama, kai 92% suvažiavimo dalyvių nubalsavo, jog Quebec'o provincija turinti teisę pati nuspręsti savo likimą. Tokią teisę turi kiekviena provincija, o Quebec'as jau ją pasinaudojo, kai René Levesque vadovaujama Parti Quebecois pralaimėjo 1980 metų referendumą. PC suvažiavimas tiksliai patvirtino savaime aiškią suprantamąbę.

Konferencijos pučiamą rožinę miglą gerokai drums-tė gatvėse ir aikštėse demonstruojantys kanadiečiai prieš Laisvos Prekybos sutartį, GST mokesčius, /mukelta į 2 psl...../

THE NEW YORK TIMES INTERNATIONAL THURSDAY, AUGUST 1, 1991

Gunmen Kill 6 Lithuania Border Guards

THE GAZETTE, MONTREAL

Lithuanians hail 7 slain customs men as heroes Lithuania buries 7 murdered border guards

HERALD TRIBUNE;
6 Officials
Slain at

Border in
Lithuania

THURSDAY, AUGUST 1, 1991 • USA TODAY

7 Lithuanian guards die in bloody ambush

**Lietuvos Generalinis Konsulatas
New Yorke.
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA**

Algimantas Eimantas

Lyg nendrė vėjuje, Gorbačio'as kryptelėjo reforminės politikos pusėn. Jis vėl nusisuko nuo griežto režimo šalininkų, nes metų glaudi bičiulystė su kietais centrinės valdžios proponentais visai susmukdė Sovietų Sąjungą. Padėtis taip pablogėjo, kad Gorbačio'as buvo priverstas griebtis drastiškų priemonių, kad išlaviruotų Kremliaus soste. Jis turėjo susitaikyti su Jelcin'u ir pasirašyti sutartį su devyniomis, jam pritariantėmis respublikomis.

Tame pakte pasizadėta skubiai įgyvendinti naują Sov. Sąjungos traktatą. Neatidėliojant naujoji konstitucija turi būti patiekta Aukščiausiojo Sovieto svarstymams ir laisvi rinkimai į visus valdžios organus turi būti pravesti tuoj pat po konstitucijos patvirtinimo. Taip pat susitarta nuslopinti visus politinius ir etninius poreiškius, prieštaraujčius sąjunginiams tikslams. Šiuo paragrafu patvirtintas mums jau gerai žinomas, Maskvos imperializmo manifestas.

Ekonominėje plotmėje šiuo konkordatu išipareigota išpildyti visus kontraktus žaliavų ir prekių pristatymui į kitas respublikas. Užkrauti mokesčiai ir kainų paaukštinimas tapo atsaukti. Be to, respublikų atstovai išreikalavo iš Gorbačio'ov'o ir naujų teisių sau, o Jelcin'as jau buvo pasinaudojęs tomis galiomis, susitardamas su streikuojančiais angliakasiais tiesioginiai, be Maskvos intervencijos.

Tokio turinio sandėrį pasirašė Rusijos, Ukrainos, Baltgudijos, Azerbaidžano, Kazachstano, Uzbekistano, Kirgizijos, Tadžikistano ir Turkmenijos respublikų atstovai.

Lietuva, Latvija ir Estija su Armėnija, Gruzija ir Moldavija atsisakė dalyvauti ir minėtą susitarimą atmetė.

Grąšiniai ir reikalavimai

Bet ir Gorbačio'ov'o nuolaidos respublikoms, kaip ir kiti jo mostai praieityje, nedavė tikėtų vaisių. Ekonominė krizė slėgtė tebeslegia visą proletariatą. Jis griebėsi kapitalistinės išeities, nors tai buvo didelis kartėlis ne tik jam, bet ir visiems komunistinės ideologijos išpažinėjams. Mat, prisipažinti, kad prieita prie bankroto, sekant Lenino pėdomis, yra neapsakomai skaudu.

Gorbačio'as pareikalavo iš Vakarų monumentalinės išplėšos, grasindamas demokratijas pasauline suirutė ir katastrofiniu karu. Praeityje Sov. Sąjunga visada grasindavo ginklu, bet dabar Gorbacio'as pasirengė išveržti iš laisvųjų kraštų masinį grobį išprievartavimo būdu. Milijardinės sumos yra jam reikalingos pertvarkyti savo ekonomiką, atgauti respublikų politinį paklusnumą Kremlui ir atkurdinti karinių pajėgų tarptautinę įtaką. Gorbačio'as atidžiai irrodinėja, kad kapitalistiniai kraštai privalo remti jo viziją, išlaikant Sovietų Sąjungą pasaulinės galios valstybe.

Jis neieško paramos, o prievartauja. Jis neprašo išmaldų, o plėšikauja. SSSR merdint, jis bando nugąsdinti visus ir tikina, kad jos pražūtis užtikrins globalinę nesaataiką. Gorbačio'as dėsto, kad įvykus politinei ir etninei trinciai, kiltų visiems kenksmingas visuotinis karas. Kaip pavyzdį jis nurodo buvusių satelitų vargus, ypač Jugoslavijos neramumus.

Ateitis parodys ar jis pasirinks laisvą tautų apsisprendimo kelią, ar susikompromituos, brisdamas per imperialistines pelkes. Lietuvai būtų naudinga Jelcin'o parama, bet ir be jos mūsų krašto laisvė ir nepriklausomybė yra užtikrinta.

Gorbačio'ov'o elgesys yra panašus į grobiko taktiką. Grobikas daugumoje iš savo aukos reikalauja išsipirkimo. Tuomi Gorbačio'ov'o metodika išgelbėti kraštą yra klaidinga. Faktai rodo, kad Sov. Sąjungoje komunistų nušalinimas daromas einant taikiu ir demokratisku keliu. Pažanga Lietuvoje ir jos kaimynuose, Rusijos respublikos tvaringas balsavimas ir Maskvos bei Leningrado miestų rinkimai tvirtina, jog demokratija ten yra įgyvendinama taikiai, be grumties.

Vien senosios komunistinės santvarkos pasekėjai naudoja ginklo jėgą, provokuoja ir distabilizuoja padėtį.

Skelbiamoji pasaulinio karo gresmė, skilus Sov. Sąjungai, yra tipiška Kremliaus sureizisuota, nes ji yra apskaičiuota paties Gorbačio'ov'o, būsiant dvigubai naudinga.

Visų pirma, Gorbačio'as tikėjosi, kad vakariečiai gali patikėti tokio karo galimybė ir, bijodami nukentėti, sudės milžiniškas sumas išgelbėti SSSR.

Antra, taip pat pritardami Gorbačio'ov'o planams, kapitalistinių kraštų valdžios, lyg duotų sutikimą Gorbačio'ov'o imperialistiniams užmojams. Tada jis būtų jautęsis laisvas malšinti bet koki respublikų nepaklusnumą ir nepriklausomybės sieki.

Šaltai galvojančiam, pasaulinio karo gresmė yra neloogiška išvada. Net ir ribota nesantvarka Sov. Sąjungoje yra sunkiai išivaizduojama. Nejaugi Lietuva, Latvija ir Estija kovos viena prieš kitą? O Moldavija, Armėnija ir Gruzija taptų izoliuotos naujojo SSSR sąsąto? Abejotina, kad kuri iš jų stotų į nelygią ir pražūtingą kovą su devyngalviu slibinu.

Taip horizonte ir nesimato karo pavojaus. Gorbačio'ov'o išpūstas burbulas neturėtų turėti atgarsio demokratijose. Jo fantazija turės likti nerealiu mirazu.

Quo vadis

Vakarai turi suprasti, kad Gorbačio'as migloja ateitį, kad jo pranašystės yra tuščios, kad jo šių dienų elgsena yra grynas panikos reiškinys.

Jelcin'o rinkiminė pergalė turėtų taip pat galutinai įtikinti laisvąjį pasaulį, kad Sov. Sąjungos piliečiai toliau netoleruos komunistų diktatūros. Jie geidžia įstoti į jungtinę pasaulio bendruomenę, pagrįstą laisvos įstotybės ir demokratinės santvarkos dėsniais.

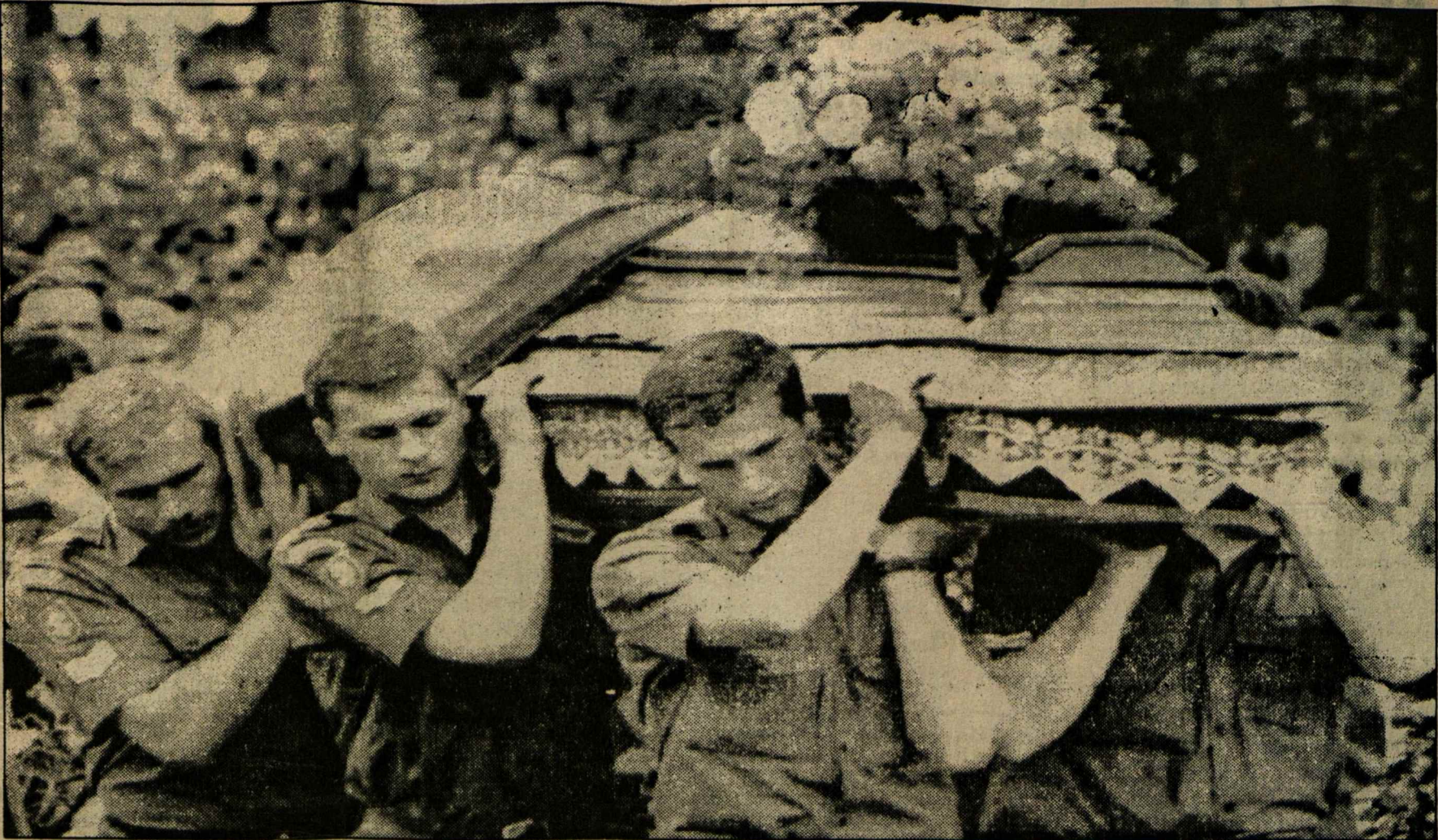
Gorbačio'ov'o ir jo "perestroikos" garbinimas peržengia ribas. Jis nėra nei žmonių išrinktas, nei turi teisinio pagrindo valdyti kraštą ar atstovauti Sov. Sąjungai tarptautinėje arenoje.

Iš kitos pusės, Jelcin'as yra žmonių patikėtinis. Rinkiminiu procesu vadovaujantieji komunistų partijos kandidatai užtroško Jelcin'o pergalės dulkėse. Rinkimų rezultatai parodė, kad iš komunistų partijos beliko tik griaučiai.

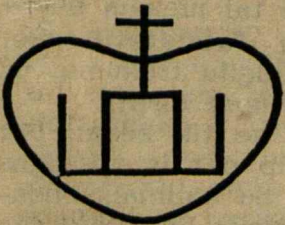
J.A.V. atkreipė dėmesį į tą lemtingą Jelcin'o laimėjimą, atsikviesdama jį pas save pokalbiam ir ryšių užuomazgai. Jelcin'o triumfas negalėjo būti ignoruojamas. Respublika, didesnė už bet kokią pasaulio valstybę, prabilo laisvės, lygybės ir gerovės žodžiu.

Jelcin'o teigiamos pažiūros Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybių atžvilgiu yra puikiai visiems žinomos. Reikėtų tikėtis, kad jo nuomonė nepasikeis jam reikšmingų įvykių eigoje. Pritardamas mūsų protėvių žemei Lietuvai, jis galėtų būti labai svarių ramsčių nepriklausomybės atstatymo darbe.

1991.VIII.13

Medininkuose žuvusiųjų draugai neša karsta laidotuvių dieną Vilniuje.

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ
IR TREMTINIŲ
sąjunga

233000. LIETUVA, Kaunas. Donelaičio 70b. Tel. 20-67-35. Atsisk. sqsk. 1700333 Lietuvos socialinio vystymo banke Kaune

Brangūs Tautiečiai,

Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga kruopščiai renka tiesą apie sovietinių okupantų nusikaltimus. Tai nukautų ir išniekintų partizanų, nukankintų kalinių užkasimo ar sumetimo vietos - pamiškės, patvoriai, šuliniai. Fiksuojame neisivaizduojamus kankinimo būdus: spygliuotos vielos ant kaklų, vinimis perkaltos kūno dalys, sutraiškytos kaukuolės, sukapoti į gabalus kūnai. Be to, įamžiname atkasimo ir garbingo perlaidojimo akimirkas. Taip pat važiuoja ekspedicijos į tremties, lagerių vietas šiaurėje, Sibire; tam reikalinga technika. Mes norime surinkti tautos atminčiai gyvų liudininkų prisiminimus apie Lietuvos žmonių kančią, heroiką, tikėjimą, gedulą, viltį ir prisikėlimą.

Todėl, mieli tėvynainiai, kuriais nuolat tikėjome ir tikime, nuosirdžiai prašome padėti Politinių kalinių ir tremtinių sąjungai įsigyti video techniką, pavyzdžiui, SIM Panasonic Super. Sąskaitos nr. "LITE" 4990.

Tauta gyva, kol gyva jos atmintis. Su geriausiais linkėjimais ir padėka - Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirmininkas A. Lukša.

LIETUVOS ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLA PASIRYŽO
VYKDYTI SVARBIAŲ UŽDUOTĮ

1988 m. prasidėjęs Lietuvos atgimimas į savo bangas ištraukė ir enciklopedijų leidyklą. Žmonės demokratiskai išsirinko naują vadovybę, buvo skubiai išleisti atgimstančiai Tautai labai reikalingi leidiniai: "Vytautas Didysis", "Gediminas", J. Kapočiaus "Lietuvių enciklopedijos" XV tomas (Lietuva), B. Aušroto "Sunkių sprendimų metas" ir kt.

Dabar pradėta rengti enciklopedija apie Lietuvą XX a. "Nauju žvilgsniu", kuri aprėps iki šiol nuo lietuvių daugumos slėpta Nepriklausomos Lietuvos laikotarpį, Lietuvos okupaciją, tremtį, rezistenciją ir išeiviją. Pastarojo skyriaus ("Pasaulio lietuviai") neparengsime be aktyvios užsienio lietuvių paramos. Todėl kreipiamės į Jus, prašydami padėti sudaryti išeivijos organizacijų, lietuvių veikloje pasižymėjusių žmonių vardyną, patikslinti žinias apie "Lietuvių enciklopedijoje" aprašytus žmones, ištaigas ir pateikti analogiškų žinių apie tuos, kurie nebuvo aprašyti, bet dabar atitinka enciklopedijų kriterijus. Šias žinias prašome kaip galima greičiau pateikti leidyklai per į Lietuvą vykstančius žmones arba per mūsų igaliotini Š. Amerikoje PETRA REGINĄ, R.R.#2, GANANOQUE, Ont. K7G 2V4, CANADA.

Siūlome Jums enciklopediją "Nauju žvilgsniu" (apie 900 psl.) iš anksto užsisakyti, Dabar sumokėjusiems \$35, knyga bus atsiųsta paštu 1992 metų pabaigoje arba 1993 metų pradžioje. Gavę pinigus, Jums išsiųsime pakvitavimą.

Be to, siūlome skubiai (iki š.m. rugsėjo 30 d.) užsisakyti žinyną anglų kalba "Baltic States: Estonia, Latvia, Lithuania", skirtą biznio ir kultūros žmonėms, turistams. Knygoje pateikta trumpa visapusiška šių Baltijos šalių apžvalga bei naujausia informacija apie jų miestus, imones, teatrus, muziejus, laikraščius ir t.t., pasižymėjusius žmones. Knyga išėjo liepos mėnesį. Jos kaina - \$25.

Jei kas gali, labai prašytume materialiai paremti lietuviškų enciklopedijų leidybą. Norėtume atitinkamai pagerbti mūsų rėmėjus. Enciklopedijoje "Nauju žvilgsniu" (kuri yra viso pasaulio lietuvių bendras leidinys) bus spausdinami rėmėjų, paaukojusių leidyklai 100 ir daugiau USA dolerių, sąrašai, nurodant ir aukos dydį. Be to, paaukojusiems 500 ir daugiau dolerių, bus išsiųsti leidyklos Padėkos raštai; paaukoję 1000 ir daugiau dolerių, bus įrašyti į leidyklos Garbės knygą, o paaukoję 5000 ir daugiau taps lietuviškų enciklopedijų Garbės rėmėjais. Įvairių verslų žmonės, paaukoję 500 ir daugiau dolerių, galės nemokamai reklamuotis kai kuriuose mūsų leidiniuose (knygose, žinynuose ir pan., beje ir užsienio kalbomis).

Jūsų parama Tautos kultūrai šiais nelengvais atgimstančiais Lietuvai laikais yra labai kilni, vertinga ir reikalinga. Aukas arba pinigus už prenumeratą galite įmokėti į Lietuvos Enciklopedijų sąskaitas Kanados lietuvių bankeliuose Toronte, Montrealyje ir Hamiltone, arba Vokietijoje, Marburger Volksbank 53390000, Contonummer (sąskaita) 477370. Banko adresas: Marburger Volksbank, 3550 Marburg, Postfach 1760, Deutschland. Taip pat pinigus leidyklai galima perduoti per patikimus žmones, vykstančius į Lietuvą, arba per mūsų igaliotini Peter Regina, R.R.#2, Gananoque, Ont. K7G 2V4, Canada. Į čekius (money order) rašykite: Lietuvos Enciklopedijos leidykla.

LIETUVOS ŽURNALISTAI
TARPTAUTINĖJE ŽURNALISTŲ FEDERACIJOJE

Bruselyje, Belgijoje, š.m.birželio mėn. 30 d. Tarptautinės Žurnalistų Federacijos Vykdomasis Komitetas nusprendė priimti Lietuvos Žurnalistų Sąjungą savo organizacijos asocijuotu nariu.

LŽS narystę ateinančiais metais privalės patvirtinti Federacijos kongresas kuris vyks Kanadoje.

PAKEITĘ IGULOS VIRŠININKA? BET JIS RANDASI NETOLIESE-GUDIJOJE

Oficialiai patvirtinta ir pranešta, kad pakeista Vilniaus karinės igulos vadovybė.

Buvęs jos viršininkas gen.maj. V. Ušopčik'as pagarsėjęs savo veikla per SAUSIO 13-tosios įvykius Vilniuje, perkeltas į naują tarnybos vietovę Baltarusijoje. Ar tai "bausmė", ar pakėlimas?

Jo vieton paskirtas pulk.A.Garkuša.

MILIJONAS DOLERIŲ
LIETUVAI IŠ LIETUVIŲ FONDO

1990 m. kovo 31 d. Čikagos Jaunimo centre įvykęs 27-tasis metinis LIETUVIŲ FONDO suvažiavimas priėmė nutarimą iš turimo pagrindinio kapitalo vieną milijoną dolerių skinti Lietuvos kultūriniams ir švietimo reikams ir pavedė LF tarybai atitinkamai paruošti įstatų pakeitimą, nes pagal juos iki tol pagrindinis kapitalas buvo neliečiamas. Toks pakeitimas buvo padarytas ir jam patvirtinti šių metų liepos 27 d. Jaunimo centre sušauktas specialus LF suvažiavimas.

Suvažiavime, kurį atidarė LF tarybos pirm. Povilas Kilius, pirmininkavo valdybos pirm. Algirdas Ostis, o sekretoriavo tarybos sekretorius Vytautas Kamantas, dalyvavo 102 nariai, su igaliojimais atstovauti 1,348 nariams su 10,463 balsais. Daug LF narių balsavo paštu, nes buvo išsiuntinėtus 4,631 kortelės su 26,415 balsų. Atsineštos kortelės buvo surinktos dalyviams besiregistruojant ir balsai skaičiuojami specialios komisijos (ją sudarė Vaclovas Momkus, Stasys Baras ir Marija Remienė) suvažiavimo programai bevykstant.

Programai baigiantis, balsavimo komisijos pirmininkas V. Momkus paskaitė rezultatus: 40-tojo įstatų paragrafo pakeitimui pritarė 1,101 nariai su 8,591 balsu, neigiamai pasisakė 179 (su 1,452 balsais), o susilaikė 68 (480 balsų). Tokiu būdu 82% balsavusiųjų priėmė įstatų pakeitimą. Tuo pačiu balsavimu buvo pritarta, kad pilnam ar daliniam milijono dolerių kapitalo paskirstymui reikalingą patikėtinių tarybą sudarytų 18 jau išrinktų LF tarybos narių.

Šio suvažiavimo metu vykusios diskusijos daugiausia lietė paskirto kapitalo tinkamesnes panaudojimo formas ir sritis. Diskusijų metu įskilę pasiūlymai buvo užprotokoluoti, ipareigojant juos perduoti LF tarybai.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvybei išeivijoje!"

/Autorius praleido 15 metų Sibire, tremtyje ir lageriuose. Spausdiname ištrauką iš neseniai Lietuvoje pasirodžiusios jo knygos. Red./

/ tęsinys /

Todėl darėme abiem pusėm naudinus mainus: už kavos ekstraktą žekams duodavom lašinių ir kitokių riebalų, kurie lageryje už viską labiau buvo vertinami. Taigi, smaguriavomės puikia kava, pasitaikydavo paragauti ir kitokių prašmatnių dalykų - štai vienas kalinys kartą gavo gražią sušaldytą lašišą, tai ir ją mudu išsimainėm į lašinius.

Lagerio administracija, norėdama pagerinti zekų maistą, kartais iš apylinkės kolūkiečių nupirkdavo koki galviją. Mėsą išsvarstyti pagal kontoroje sudarytus sąrašus pavesdavo Kazimierui. Į sąrašus būdavo įtraukiami tik tie kaliniai, kurie savo einamoje sąskaitoje turėjo pinigų ir pareikšdavo norą gauti mėsos. Mudu su Kazimieru einamoje sąskaitoje irgi turėjome po kiek pinigų, atsiųstų giminių iš Lietuvos, todėl kiekviena proga mėsos išsirašydavome. Jos dalytojas Kazimieras, savaime suprantama, pasirinkdavo geriausius kąsnelius. Jis beveik visuomet turėdavo bulvių, kurių jam už darbą pristatydavo laisvai samdomi lagerio tarnautojai. Aš tų bulvių priskusdavau, ir mudu išsivirdavome puikią sriubą su mėsą. Žodžiu, valgėme tikrai geriau už kitus.

Kartą vienas laisvai samdomas lagerio tarnautojas pasrašė Kazimierą pasiūti aulinius batūs. Padams ir galvoms jis šiekios tokios odos pristatė, bet aulams niekur negalėjo gauti, prašė, kad pats Kazimieras ką nos sugalvotų. Tada bičiulis atsiminė tas mano stirtines kelnės. Ir pasiuvo iš tų mano buvusių kelnių aulus batams. Nudažyti ir nudailinti, jie visai neprastai atrodė. Užsakovas buvo patenkintas. Už darbą ir už parūpintus aulus jis atnešė penkiolika kiaušinių. Taip mudu porą kartų socialiai pavalgėm kiaušinienės. Beje, vieną pavasario dieną tas žmogus atėjo pas Kazimierą su pretenzijomis, kad batų aulai nuo lietaus pasidarė kaip mazgotės...

Ilgainiui pramokau lopyti įvairus zekų žiemenius ir varšinius drabužius bei baltinius. Neilgai vargau su ta iš vielos padaryta adata. Sofija Čiurlionienė man atsiuntė pakelį adatų, tai aš ir savo bendradarbius galėjau jomis aprūpinti. Atsiuntė ji man net ir antpiršti, kurio nebuvau nė prašęs.

Batsiuviams plaktukai, specialūs peiliai ir metalinės "pėdelės" buvo būtini įrankiai. Po darbo juos reikėdavo slėpti, kad zekai, suvedinėdami sąskaitas, jais nepasinaudotų. Tačiau siuvėjams kaskodėl buvo nevalia turėti nei žirklių, nei peilių. Bet mes visi išitaisėme lagerinius peiliukus, kuriuos už duonos davinį padarydavo įrankius turį darbininkai. Prieš didžiąsias šventes būdavo daromos visuotinės kratos, ypač ieškoma peilių ir kitų pavojingų įrankių. Tačiau zekai apie tas kratas iš anksto žinodavo ir savo peilius paslėpdavo kur nors kieme ar čiuzinyje. Aš turėjau net du peilius. Vieną laikydavau siuvykloje, o kitą slėpiau savo lovoje. Apsipratus su lagerio tvarka, įvairūs draudimai nėra jau tokie baisūs, nes jų nelabai kas paiso.

Visai netikėtai į sandėlininkus. Jau mano minėtas lagerių aprūpinimo viršininkas Aksenciukas paprašė Kazimierą, kad šis rekomenduotų patikimą zeką, tinkantį dirbti sandėlininku. Stiprių ir "pridurkų" vietas neimdavo, parinkdavo koki invalidą. Pagal sveikatą aš tenai dirbti tikau, bet iš pradžių nelabai norėjau eiti. Man buvo taip smagu lopyti įvairius draiskalus po tokiu šiltu Kazimiero globos sparneliu. Tačiau Kazimieras mane įtikino, kad sandėlininko postas lageryje yra geresnis už siuvėjo lopytojo darbą, gavo mano sutikimą ir rekomendavo į sandėlininkus. Jo rekomendacija buvo svari, ir Aksenciukas nusivėdė mane perimti sandėlį.

Kaip jau minėjau, tasai Aksenciukas už lagerio turtą buvo pasirengęs galvą guldyti, reikalavo žiūrėti, kad niekas nenusimestų, ypač kad vagys ko nepavogtų. Perėmęs sandėlį, tapau materialiai atsakingas už kokius du šimtus tūkstančių rublių. Vėliau, lageriui tolydžio turtėjant, suma kartais pašokdvo iki pusės milijono. Buvau išpėtas, kad trūkumus turėsiu padengti iš savo kišenės, o už didesnius išiekvojimus būsiu teisiamas ir gyvas iš lagerio neišeisiu, nes už visus nuostolius privalėsiu atidirbti. Ypač bijojau vagių, kurių pasitaikydavo gana daug.

1946-1948 metais lageriai buvo mišrūs. Aišku, moterų būdavo daug mažiau negu vyrų. Kai atvykau į Letežkos lagerį, čia buvo keturios vyrų brigados ir tik viena moterų. Gyvenamojoje zonoje moterys, žinoma, buvo nuo vyrų atskirtos, pati zona pertvarta aukšta statinių tvora. Tačiau kas rytą moterų brigada susitikdavo su vyrų brigadomis, išrikuotomis prie vartų. Čia buvo galima spėti žodžiu kitu persimesti. Ir susitardavo. Vyrų rasdavo būdų kaip pas moteris nueiti. Kalinių, norinčių naktį praleisti su moterimis, niekad netrūkdavo, ypač po to, kai pasibaigė badmetis. Jokių ypatingų priemonių prieš tuos uždraustus vizitus administracija nesiimdavo. Girdėjau, kad zekai vyrus sutikdavo draugiškai, dėl kavalierių susipešdavo labai retai. Priešingai, dauguma atėjusiam net savo vietą užleisdavo.

Be tiesioginių drabužių sandėlininko pareigų, man prisidėjo dar viena - pirtyje išsiprausiusiems zekams keisti baltinius: sunėsiotus iš jų atimti ir išduoti švarius. Kaliniai maudydavosi pirtyje brigadomis pagal grafiką - kas dešimtą dieną. Į pirtį atlydėdavo ir iš jos į gyvenamąją zoną parlydėdavo sargyba. Buvau griežtai išpėtas, niekam neišduoti švarių baltinių, kol negaunu sunėsiotų, taip pat buvo įsakyta priiminėti tik lagerinio pavyzdžio baltinius. Namų darbo apatinių nepriimdavo nurašymo komisija, grąsindavo už tokius atskaityti iš mano einamosios sąskaitos. Pasitaikydavo, kad kai koks zekas, savo baltinius pralošęs ar šiaip praradęs, bandydavo man pro langelį mesti koki paprastą skudurą. Aš, žinoma, nepriimdavau, už tai būdavau baisiai apkeikiamas, prisiklausydavau pažadų žarnos paleisti. Keisdavau baltinius pro specialų langutį. Nešvarius patikrinęs mesdavau į krūvą, o švarius imdavau dažniausiai iš eilės. Ne visada jie pasitaikydavo atitinkamo dydžio. Kartais dideliame vyrui tekdavo maži marškinių ar kelnės. O jis dar prakaituotas, drabužis limpa prie drėgnos odos, neretai ir plyšta. Jei pasitaiko pikėčiurn, mane baisiai išloja. Pasitaikydavo nesusipratimų ir su moterimis. Kai kurios į pirtį ateidavo be apatinių, o čia mėgindavo iš sandėlininko už koki skarmalą gauti tikrus marškinius ir kelnaites. Dauguma moterų, pro langelį tiesdamos sunėsiotus baltinius, laisva ranka stengdavosi paslėpti savo nuogumą. Bet buvo viena kita "blatniažka" arba "žucka", labai jau drąsiai ir necenzūriškai ištatuiaruota, kuri tyčia demonstruodavo man savo viliojimo atributus. Beje, pirtyje moteris aptarnauti man teko neilgai,

PRISIMINTOS IR PAGERBTOS RAINIŲ AUK OS

Tūkstančiai žmonių iš visos Lietuvos susirinko birželio mėn.23-24 d.d. į Rainius pagerbti teroro aukų atminimą. Čia prieš 50 metų, pirmosiomis karo dienomis Rainių miškelyje, prie Telšių, raudonarmiečiai buvo nužudę 75 nieku nekaltus žmones.

Toje vietoje dabar yra pastatyta vitražais ir skulptūromis papuošta Kančios Koplyčia. Telšiečiai ją pastatė pagal arch. Jono Virako projektą. Pats jo autorius už tai buvo ištremtas į Sibirą.

Telšiuose, prie buvusio Telšių kalėjimo buvo suiruostas minėjimas, kuriame dalyvavo Lietuvos AT deputatai bei vyriausybės atstovai.

nes 1948 metais jos buvo nuo vyrų atskirtos.

Darbas sandėlyje sekėsi neblogai. Jokiomis machinacijomis ar kombinacijomis aš iš principo niekad neužsiiminėjau. Bet vistiek ne kartą rasdavau šokių tokių trūkumų. Negalėjau suprasti, kaip čia yra? Į sandėlį nieko neišleisdavau, durų spyna niekad nebuvo nuplėšta, o vis tai šio, tai to pasigėsdavau. Žinoma, apie tai niekam neprasitardavau, išmokau pradingusi daiktą "atstatyti". Bet labai bijojau, kad kartais neatsirasų didelių trūkumų, už kuriuos gali tekti iki gyvos galvos lageriuose dirbti.

Per mano sandėlį gaudavo aprangą ne tik zekai, bet ir visi laisvai samdomi tarnautojai, taip pat ir apsaugos būrys, sutrumpintai vadinamas "ochra". Su kaliniais būdavo paprasta - neleidžiu į sandėlį, ir tiek. Bet kaip čia neišleisi "ochros" viršininko karininko ar laisvų eilinių? Juk reikia jiems prisimatuoti kariškus kitelius ir kitus drabužius. Taip ir pasiglemžė kartą vienas laisvasis, toks Ivanovas, visą karišką kostiumą. Neliko man nieko kita, kaip tik apie tą vagystę informuoti visus viršininkus ir buhalteriją. Paaiškėjo, kad nuostolio padaryta už du šimtus keturiasdešimt septynis rublius, kuriuos tuojau iš mano sąskaitos ir nurašė. O tai buvo Sofijos Čiurlionienės atsiųsti pinigėliai... Aš pats per mėnesį gaudavau mažiau kaip trisdešimt rublių. Tų nuostolių būtų buvę ir daugiau, jeigu nebūčiau išigudrinęs, kaip juos, niekam nežinant, išlyginti. O darydavau taip. Kai artėdavo metas sudėvėtus ir nurašytus lagerio drabužius bei apsiavimą likviduoti, t.y. komisijos akivaizdoje kirviais nukapati vatinukų, marškinių apykales, kelnių juosmenis, batelių ir veltinių galus, aš iš anksto susitardavau su darbininkais, kad jie tam tikro skaičiaus drabužių nesukapotų, įtrauktų apykales ar juosmenis tarp kitų taip, kad ir kirvio ašmenys jų nepaliestų (vatinų imdavo po penkis, o baltinių - po dešimt). Sukapotus drabužius darbininkai mesdavo į bendrą krūvą. Po kapojimo aš tą krūvą tvarkydavau, sveikus drabužius rasdavau, pasiimdavau ir padėdavau trūkstantųjų vieton. Tiesa, tai suprato nuolatinis kapotojas tautietis Aleliūnas, jau visai senas žmogelis invalidas, bet juo galėjau visiskai pasitikėti.

1948 metų pavasarį mano draugą Kazimierą Gustiną išvežė nežinia kur. Kadangi zekams tarpusavyje susirašinėti uždrausta, tai Kazimieras negalėjo man apie save pranešti. Galbūt jį išleido į Lenkiją, o iš ten jam pavyko išvykti į Angliją pas šeimą. Taip aš netekau tikro draugo, kuris visuomet paremdavo ir paguosdavo.

Tiesioginis mano darbo viršininkas ir kontroliuotojas buvo tas Aksenciukas, bet aš turėjau vykdyti drabužių skyriaus buhalterio rastiškus nurodymus ir pagal jo išrašytus orderius išdavinėti zekams daiktus. Aksenciukas mane nuolat mokydvo, graudendavo taupyti valdišką turtą. Geresnius daiktus jis liepdavo atidėti į salį, net slėpti, o paskui pagal įsakymą išduoti darbe pasizymėjusiems kaliniams. Kurį laiką drabužių skyriaus buhalteriu dirbo labai prašmatnus ir drąsus vyras, laisvėje buvęs aukštas valstybinės kontrolės pareigūnas, tarnybos reikalais važinėjęs net po užsienius. Jo ir mano taupusis viršininkas privengdavo. Sandėlyje tuo metu buvo keliolika porų naujų odinių batelių, kuriuos Aksenciukas itin brangino ir man griežtai įsakė be jo žinios niekam neduoti. Bet štai, jis keletui dienų išvyko komandiruotėn į Marijinską. Buhalteris pasinaudojo proga ir visus tuos gerus batelius išrašė savo pažįstamiems kaliniams. Aš jį išpėjau, kad už tai mudviem abiem klius. Tačiau buhalteris to nė kiek nepaisė, o aš privalėjau vykdyti jo įsakymus. / b.d./

PER BALKANŲ KRAŠTUS

Stasys Dalius

/ tęsinys /

Kardai iš 7 šimtmečio, ranke nos su brangiais akmenimis. Kitame kambaryje auksinė sofa, kur sultonas tardavosi su savo viziriu. Didžiulis rinkinys sultono virtuvės porceliano indų. Tuo laiku virtu vėse dirbo virš 1000 žmonių ir paruošdavo valgi kasdien 6000 asmenų. Surinktas kiniškas porcelianas, pradedant 9 šimt. iki 15 šimt. puošnios, mėlynos spalvos dekoracijos. Taipgi sukrauti įvairūs virtuvės puodai, samčiai ir kiti rakandai. Sidabro įvairūs dirbiniai sukrauti po stiklais kitoje salėje. Neįmatuojamos vertės brangenybės ir aukso dirbiniai buvo sultonų surinkta žiuose rūmuose.

Apžiūrėję Topkapį rūmus, jau gerokai suvargę, grįžtam į autobusą ir važiuojam atgal į viesbutį. Viesbutis ant kalvos su puikiu matomumu į Auksinio Rago įlanką ir antroje pusėje matomus Mėlynąją mečetę ir Šv. Sofijos baziliką. Pakeliui į viesbutį kai kurie grupės dalyviai išlipo didžiojo bazaro srityje tolimesniam apsipirkimui. Prie viešbučio atsisveikinam su vadovu, kuris puikiai kalbėjo angliškai, nes buvo gyvenęs New Yorke ir netingėdamas pasakojo apie Turkijos ir Istambulo istoriją. Kadangi visiems patiko savo nuosirdumu, tai atsisveikinant į dešną ne vienas išpraudė papildomą žaliukę.

Lefcourt, Waterloo, Ont.

O mūsų šoferis, atvykęs į Istambulą, tuojau susirado - ar jį surado - moteriškę. Jiedu abudu per tris dienas kartu vaikščiojo. Aplink viesbutį gatvės išardytos, kasami grioviai ir dedami vamzdžiai dujoms, kurias gaus iš Rusijos.

Pakeliui į Bulgariją

Viešnagė Istambule baigėsi, ir po trijų dienų jau išsirengėm kelionei į Bulgariją. Tai dieniai buvo numatyta pravažiuoti 400 km. Nuo Istambulo važiuojame kitu keliu, nutolę nuo jūros. Pakelėje lygūs laukai, kur daug saulėgrąžų auginama. Taip pat nupjautų javų laukai geltonuoja, o sulėgžos irgi nevienodos: vienos žydi, o kitos, prinokusios, lenkia galvas. Didžiuliai laukai nusitęsę tolyn nuo kelio, bet niekur sodybų nematyti, tik platus laukai. Vėliau važiuojam per kalnuotą kraštą. Kelias tik dvigubas, per abi puses pilnas mašinų ir sunkevežimių.

Praslenka didesni ir mažesni Turkijos miesteliai: Lasa, Babeski, Havesa. Vėliau pasiekiamo pasienyje Edirne miesta, turintį 90,000 gyventojų. Tai buvusi turkų sostinė prieš užimant Konstantinopolį. Mieste mečetė statyta dar sultono Suleivan. Čionai sustojam pietums. Ir tai paskutinis stabtelėjimas Turkijos pusėje, nes visai netoli Bulgarijos siena. Aplinkui matyti daug kariuomenės.

Iš Turkijos pusės sieną greit pravažiuojame, bet Bulgarijos pusėje eilės mašinų laukia patikrinimo ir tas atliekama labai pamažu. Mums dar sėdint autobuse matėsi kai uniformuoti muitininkai ar kareiviai, atidarę mašinų duris su šunimis tikrino, ar neveža narkotikų. Mus išlaikė visą valandą sėdinčius autobuse ir tik vėliau surikiuotus eilute praleido, pažiūrėdami į veidą ir paso nuotrauką. Vėl užtruko, kol atėję patikrino tuščią autobusą, apžiūrėjo sukrautus lagaminus ir, mōstelėję ranka, leido važiuoti.

Negauname atvirukų

Smalsiai dairomės važiuojant Bulgarijos, buvusios komunistinės valstybės teritoriją. Kelias gan geras, asfaltuotas, pakelės labai išdžiūvusios. Daug matėsi sodų dideliais plotais apsodintų. Asilai irgi ganėsi pakelėje. Sodybos ir namukai daug prasciau atrodo, negu Turkijoje, bet namukų stogai čerpėmis dengti raudonuoja. Prie kiekvieno namo daržai ir maži sodeliai, atrodo, kad tai privati nuosvybė. Laukai apdirbami mašinomis, nes matyti supresuoti ir keturkampius šiaudai palikti laukuose. Dideli plotai laukų, vienodais javais apėti, užima šimtus hektarų be pertraukos. Po laukus matosi ožkas ganantys piemenys. Privažiuojam retkarčiais dideles sodybas, matyti kolchozus, su apgriuvusiais tvartais ir aplink krūvomis išmesto mėšlo. Aplink trobesius netvarkingai stovi įvairios ūkio mašinos. Neatrodo, kad būtų pavyzdzingai prižiūrima. Pravažiuojame pro salį ir atominę jėgainę.

Pirmą kartą pakelėje prie plento matome lyg turgų, kur žmonės būriais susimetę, pardavinėja arbūzus, pomidorus ir šiek tiek dar matėsi drabužių. Taip bent keliose pravažiuotose pakelėse matėme tuos turgus, kartais gan didelius. Tose vietose daug sustojusių mašinų stovėjo ir darė pirkinius. Atrodo, kad žmonės iš savo privačių daržų ir sodų pardavinėja pakelėse vasaros derlių.

Sustojam nakvynei Plovdiv mieste, turinčiame 90.000 gyventojų, kuris yra antras savo dydžiu Bulgarijoje, turįs labai seną istoriją, siekiančią 6000 metų. Plovdiv mieste gaunam naują moderniąją Novatel viesbutį, 10 aukštų, labai dideli erdvūs kambariai, nauji baldai, sienos išmuštos audeklu, telefonas ir televizija. Kiekviename kambaryje priedo dar sofa. Prausyklos iš dviejų dalių su didžiule vonia. Viskas prašmatniai įrengta, matyti visai naujas.

Viešbučio apačioje vestibulyje trejetas krautuvelių su suvenyrais, kai kuriais drabužiais, batais, alkoholiniais gėrimais. Krautuvelės išleidžia į vidų po kelis klientus ir duris užsirakina. Tuos išleidis - išleidžia vėl keletą. Prekių kainos pigios, bet atrodo, neturi intereso parduoti, nes netrukus visai užrakina ir iškabina užrašą, kad uždaryta. Čia mat, ne privatinė prekyba, o viešbučio, o tas - valstybės. Pinigų keitimo kursas nevienodas, dviejų rūšių: už US dolerį 2.88 lev ir 7.04 lev (Kanados doleris mažiau - 2.54 ir 6.99 lev). Nors mums aiškino, kodėl nevienodu kursu keičia, bet taip ir nesupratom, o iškeitė tuo didesniu kursu. Pirkti tose krautuvelėse galėjai tik su bulgariskais pinigais, dolerių neimdavo.

Valgis viešbučio restorane irgi buvo geras. Pusryčiai turėjo būti "kontinental", tik kava su bulkute ir marmeladu, bet visur buvo pilni pusryčiai, o daugelyje vietų bufeto pobūdžio, su dideliu pasirinkimu valgio.

Mieste matomi aukšti apartamentiniai namai, standartiniai pastatai, visi pilkos spalvos. Nors memazas miestas, bet ryte bekeliant, visur girdėjom gaidžių vienas po kito giedant, matyti daug kas juos augina. Vėliau vikščiodami matėm ir kiales gatvių pakrasciais šniukstinėjančias.

Plovdiv miestas išsistatęs ant šešių kalvų, pro jį teka Maritsa upė. Šis miestas yra ant kelio, kur vyksta judėjimas tarp Europos ir Azijos. Senamiestyje daugelis gatvių palikta nepakeistos, akmenimis grįstos ir seni namai papaversti restoranais arba įrengti muziejai.

/ b.d./

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

XXXVIII-oji EUROPOS LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ
VYKO LIEPOS 28 - RUGPJŪČIO 4 d.d. VOKIETIJOJE,
VASARIO 16-tos GIMNAZIJOJE, LAMPERTHEIME,
HUTTENFELD.

Programa

Liepos 28 d. sekmadienį, 20 val. - Susipažinimo vakaras;
Liepos 29 d. 9:30 val. - Studijų savaitės atidarymas. Dr. Kestutis Grinius; 10 val. - dipl. bibliot. Artūras Hermanas - Rytprūsiečiai Lietuvoje 1945-1948.; 20 val. - Lietuvos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius - dabartinė Lietuvos padėtis;
Liepos 30 d., antradienį, 10 val. prof. Paulius Rabikauskas, S.J., - Iš Lietuvos jezuitų istorijos; 20 val. - Lietuvių kultūros instituto vedėjas Vincas Bartusevičius, MA. - Vokietijos politika Lietuvos atžvilgiu;
Liepos 31 d., trečiadienį, 10 val. Sąjūdžio seimo tarybos pirm., istorikas Juozas Tumelis - Lietuvos kultūros istorija; po pietų - Ekskursijos į Heidelbergą ir Reinu į Mainą; 20 val. Lietuvos užsienio reikalų ministro pirmasis pavaduotojas Voldemaras Katkus - Baltijos Sąjunga kaip nepriklausomybės ir saugumo garantas;
Rugpjūčio 1 d., ketvirtadienį, 10 val. dr. Jonas Norkaitis - Keletas Lietuvos problemų, žvelgiant iš užsienio perspektyvos; 20 val. LAT deputatas, prof. Kestutis Glavac - kas - Lietuvos kelias į laisvą rinką;
Rugpjūčio 2 d. penktadienį, 9:30 val. a) Vasario 16-tos gimnazijos direktorius Andrius Šmitas - Išeivijos lietuvių jaunimo problemos; b) Lietuvos švietimo ir kultūros ministras Darius Kuolys - Švietimas Lietuvoje ir užsienyje; 20 val. Tėvynės valandėlė: PLB valdybos pirm. prof. V.J. Bieliauskas, Klaipėdos muzikinis ansamblis Žvelsa ir kt.
Rugpjūčio 3 d. 9 val. Šv. mišios, aukojamos vysk. Antano L. Deksnio; 10 val. - inž. Pilypas Narutis, 1941 m. sukilimo dalyvis - Sukilimas be sūvio; 20 val. Koncertas: mezzosopranas Violeta Hermanaitė-Sarrach, Münchenas, ir tenoras Gintaras Vysniauskas, Vilnius;
Rugpjūčio 4 d., sekmadienį, 9 val. Pamaldos; 10 val. - Sudijų savaitės uždarymas.

VASARIO 16-TOSIOS GIMNAZIJOJE ABITURIANTAI:

Brandos egzaminus šiemet laikė 9 abiturientai. Išlaikė 8.

• **Rita Bartusevičiūtė**, gim. 1972.IV.12. Manheimė. 1990 m. įstojo į Vokietijos Liet. Bendruomenę. Gimnazijoje dainavo chore, lošė krepšinį, priklausė skautų sąjungai. Aktyvi Vokietijos jaunimo sąjungos narė, išrinkta atstove į VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresą Pietų Amerikoje.

• **Vilija Bijūnaitė**, gim. 1972.IV.1. Montrealyje. Pradžios mokyklą pradėjo gimtajame mieste ir baigė prancūzų mokykloje Toronte. Į Vasario 16 gimnazijos Xb klasę įstojo 1987 m. Čia vadovavo skautams ir ateitininkams, dainavo dainų būrelyje ir chore, šoko tautinius šokius, grojo orkestre. Jaunimo pamaldų kiekvieną penktadienį organizavo pradininke. Žada studijuoti teologiją Bonnoje.

• **Darius Česonis**, gim. 1971 m. Baltimorėje (JAV). 10 klasių baigė gimtajame mieste. Į Vasario 16 gimn. XIb klasę įstojo 1987. Dainavo chore, šoko tautinius šokius, organizavo roko grupes ir grojo roko muziką, koncertavo Lietuvoje. Mėgsta sportą. Žada grįžti į JAV-es studijuoti vokiečių bei rusų kalbas ir puoselėti muziką.

• **Raimundas Laurinavičius**, gim. 1970.I.22. Kaune. 7 klases baigė gimtajame mieste. 1984 m. su motina atvyko į Hamiltoną (Kana-da), kur baigė VIII pradžios mokyklos klasę. Į Vasario 16 gimn. XI klasę įstojo 1987 m. Buvo ateitininkas, šoko tautinius šokius, dainavo chore, grojo roko muziką. Redagavo Pasaulio Lietuvių Jaunimo žurnaliuką DŪMAI. Ketina stoti į Lufthansos lakūnų mokyklą ir tapti pilotu.

• **Ankė Lepa-Skalvė**, gim. 1972.II.2. Manheimė. Į Vasario 16 gimnazijos IX klasę įstojo 1986 m. Čia dainavo chore, grojo akordeonu orkestre, šoko tautinius šokius, dalyvauja Vokietijos Lietuvių Jaunimo sąjungos veikloje; nuo 1989 m. rudens - jos valdybos išdininkė. Žada studijuoti ekonomiją (Volkswirtschaft) Mannheimo universitete.

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVES IŠŽA-
DA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI
Dr. Gv. Valančius

Montrealio Aušros Vartų parapijos choras Vilniuje šią vasarą atvykęs koncertuoti Žemaičių žemėje.

Nuotr. V. Kapočiaus

V. Landsbergio bei deputato A. Racio ir Kuratoriaus valdybos pirm. dr. J. Norkaičio sveikinimus. Dėkojo mokytojams už abiturientų mokymą ir tėvams - už patikėjimą savo atžalų gimnazijai.

Kun. Fr. Skėrys sveikino Išeivijos lietuvių evangelikų liuteronų Bažnyčios vardu, pastebėdamas, kad tarp abiturientų yra ir viena evangelikė.

Mokyt. M. Šmitienė, Vysk. M. Valančiaus ateitininkų kuopos globėja, sveikino abiturientus, ypač saunuolę V. Bijūnaitę, buvusią ateitininkų kuopos vadovę. Įteikė dovanėlę.

Vincas Bartusevičius, M.A. abiturientų tėvų vardu dėkojo direktoriui, klases auklėtojiui Peter Koch'ui, mokytojams, auklėtojams ir visam personalui už rūpinimąsi abiturientais.

Vilija BIJŪNAITĖ skaitė lietuviškai išpučius bei stipresnius išgyvenimus gimnazijoje ir bendrabutyje. Abiturientų vardu dėkojo mokyklos vadovybei ir mokytojams, ypač P. KOCH'ui už nuosirdžią globą bei rūpestį.

Ankė LEPAITĖ skaitė vokiškai apie tai, kai ji tėvų valia atsirado šioje mokykloje ir iš jos išsinešamus šiltus jausmus.

Nusifotografavę su tėvais bei mokytojais Romuvos parke prieš pili, abiturientai įsimašė į Jonines švenčiančių tautiečių būrius.

Baisiojo birželio 50-metis

Minėjimas vyko birželio mėn. 13 d. Jį suruošė kun. Edis **Putrimas** su 13b užsieniečių, daugiausia Pietų amerikiečių, klases mokinėmis. Dalyvavo visi mokiniai, lietuviai mokytojai ir daug svečių. Pradėta vakare Romuvos koplyčioje aukotomis šv. Mišiomis. Pamoksle kun. Putrimas pasakojo, kaip ilgą laiką nerado patenkinamo atsakymo į klausimą, kodėl jis ir visa šeima, kalbanti lietuviškai, turinti gyventi Kanadoje. Paaikšėjo tik vėliau, skaitant Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką ir kitą spaudą.

Per pamaldas buvo giedamos religinės-patriotinės giesmės. Takas nuo koplyčios durų iki altoriaus buvo išmargintas geležinkelio bėgius vaizduojančiu piešiniu.

Po pamaldų visi nuėjo prie kūdros parke. 9 mokinės viena po kitos ėjo per tiltelį iš salelės, kiekviena nešina po plakatėlį su išrašytais sūkais apie trėmimus ir deklamavo genocidą smerkiančias sentencijas. Sugiedotas tautos himnas.

Joninės

Birželio 22 d. popietį "Romuvos" kieman privažiavo automobilių. Išalkę ir ištroškę tautiečiai apspito valgių, gėrimų ir kavos barus. Susitikę seni pažįstami šnekučiavo prie palapinės sustatytų stalų.

Apie 17 val. visi susirinko prie gimnazijos laiptų esančios aikštelės, kur prasidėjo lietuviško folkloro koncertas. Mokinių choras, vadovaujamas muz. mokyt. Arvydo PALTINO, pakaitomis su šokėjais, padainavo ketvertą mūsų liaudies bei dabartinių kompozitorių dainų. Dainavo ir mergačių trio. Mok. Marytės ŠMITIENĖS vadovaujama tautinių šokių grupė, palydima orkestro, sušoko 9 mūsų tautinius šokius.

Vienoje klasėje buvo įrengta turtinga buvusios Vasario 16 gimnazijos mokinės brazilietės Zuzanos JUKNAITĖS paveikslų paroda, kuria daugelis domėjosi. Veikė loterija. Jaunieji savo akių taiklumą galėjo išbandyti saudydami į tautinius garaže.

Vėlų vakarą buvo užkurtas laužas. Po vidurnakčio atsirado muzikantas, kuris grojo šokiams ir entuziastiškai traukiamas sutartines. Kartais pakrapnojantis lietutis suvarydavo visus į palapines, bet jam praėjus, vėl visi linksmiai pramogavo, kai kurie iki pat ryto.

Vokietijos lietuvių jaunimas ruošiasi kongresui

VII-sis Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresas įvyks nuo 1991 m. gruodžio 18 iki 1992 m. sausio 8 d. Pietų amerikoje (Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje). Atstovauti jame Vokietijos lietuvių jaunimui VLJ sąjungos suvažiavime išrinkti šie asmenys: 1. Daglytė Baliulytė, 21 m. studentė, Vokietijos LJS valdybos vicepirmininkė; 2. Vilija Bijūnaitė, 19 m. abiturientė, Vokietijos LJS narė, skautė, ateitininkė; 3. Rita Bartusevičiūtė, 19 m. abiturientė, Vokietijos LJS narė, skautė; 4. Tomas Bartusevičius, 24 m. studentas, Vokietijos LJS pirmininkas ir atstovas V bei VI Pasaulio lietuvių jaunimo kongresuose; 5. Tanja Griunvaldaitė, 20 m. studentė, Vokietijos LJS valdybos sekretorė; 6. Alan Gromašauskas, 22 m. studentas, Vokietijos LJS valdybos spaudos atstovas, skautas, ateitininkas; 7. Klaus Žulys, 22 m. studentas, Vokietijos LJS narys, atstovas VI Pasaulio LJ kongrese.

Kelionė į Pietų Ameriką ir pragyvenimas tenai vienam atstovui kainuos per 3,500 DM, neskaitant smulkių asmeniškių išlaidų.

VILKO PĖDA

Į pietus nuo Vilniaus, netoli miesto, prie Panerių kalnų, yra apylinkė, Vilka pėd z i u vadinama (lenkai ją vadina "Vileza lapa"). Ten pakelėj, tarp geležinkelinių ligoninės ir Varėnos geležinkelio yra didžiulis akmuo, kuriame yra dvi žymės, lyg kokio žvėries pėdos išpaustos. Nuo to akmens ir vieta savo pavadinimą gavo. Jis yra susijęs su tokiais padavimais. (Šiuos padavimus senesnieji Vilka pėdžio gyventojai ir dabar dar tebe-pasakoja).

I

Pragaro valdovas Liucipierius išsiuntė vieną velniukštį ant žemės žmonių sielų pamedžioti. Šis valkiojosi Vilniaus apylinkėse, besivalkiodamas pavargęs ir, pamatęs didžiulį akmenį, atsistojo ant jo pasilsėti. Kadangi jam pavyko išvesti iš doros kelio nemažą saujelę žmonių ir juos pragarui pelnytį, ėmė dižiutis ir niekinti Sutverėją, girdamasis esą už jį galingesnis. Išgirdęs tai Viešpats Dievas, pasiuntė į tą pat vietą angelą. Angelas, pamatęs ant akmens sėdintį velnią, tarė:

- Tu giri esi savo jėga, tai parodyk ją. Jei esi toks stiprus, tai sutrink į dulkes tą akmenį, ant kurio dabar tu sėdi.

Velnias, pasitikėdamas savo jėga, vikriai nušoko nuo akmens ir įbedė savo letenas į tą akmenį, - o kaip tik turėjo vilko letenas. Veltui tampėsi, stėnėjo, norėdamas akmenį sutriuškinti, net jo liežuvis per barzdą nutyso, akys, dėl didelio jėgų įtempimo ant kaktos išsivertė ir krauju pasruvo, o visas dvokiančius prakaitu apsiplies. Kietas akmuo nespasidavė, tik truputį sugniužo, ir paliko žymę viena pėda.

Susigėdo velniukštis, susisielojo ir, paspaudęs uodegą, į pragarą nudūlino.

II

Kitas padavimas taip sako:

Besivalkiodamas apie Panerių kalnus velnias gerokai išalko. Čia jis pamatė besiganančią jauną ožkytę ir išigėdė ją praryti. Pasivertė jis vilku ir puolė ožką. Ši nei iš šio nei iš to, pamačiusi vilką, kūrė kiek tik įmanydama. Ant kelio gulėjo didžiulis akmuo, kurio ožka niekaip negalėjo išsilenkti. Sumanus velnias greit suvokė, kaip įtaisyti ožką į pinkles, kad greičiau ją nutvertų. Užbūrė akmenį, pavertė jį tesla ir pamanė, kad ožka bebėgdama įklimps į teslą, ir jis ją nutvers. Bet apsiriko gudruolis. Vikri ir lengvutė ožkytė vienu šuoliu strykt ir... persoko per akmenį. Tik paskutinė kojytė truputį palietė jo paviršių, palikdama nago žymę.

Šoko per akmenį ir velnias ir taip pat paliko savo vilko pėdos žymę. Tuo tarpu ožkytė suskubo pasprukti, o velnias alkanas nudūlino į pragarą, nes Panerių kalnuose pasigirdo skambus gaidžio

- Ku-ka-rie-ku-ū!

/Iš "Vilniaus Padavimai". Antras leidimas. Išleido "Alka" 1990 m. Vilnius./

Mums tai yra nepakelia - mos išlaidos, juo labiau, kad ten vykstante ne pasižiūrėti gražios P. Amerikos gamtos, o dalyvauti paskaitose, diskusijose, veiklos planų svarstybose ir pan. Šiame kongrese pirmą kartą dalyvaus ir jaunimo atstovai iš Lietuvos.

Mes kreipiamės, prašydami aukomis paremti mūsų kelionę ir tuomi užtikrinti Vokietijos lietuvių jaunimo

atstovavimą šiame didingame viso pasaulio lietuvių jaunimo sąskrydyje. Aukąs prašome siųsti: VII Weltkongress der Litauischen Jugend, Konto nr. 8.9257.12 Volksbank Kreiss Bergstasse. 6840 Lampertheim. BLZ 509 914 00.

Už paramą nuoširdžiai dėkojame. Vokietijos LJS valdybos ir PLJK Vokietijos atstovų vardu Tomas Bartusevičius, VLJS pirm.

• VOKIETIJOS LB Valdyba sutiko dar vienerius metus eiti savo pareigas. Į ją perrinkti ir savo pareigose pasiliko: pirmininkas - Arminas Lipšys, vicepirmininkas - Vincas Bartusevičius, M. A., sekretorė - mokytoja Elena Tesnau, išdininkas - Antanas Siugždinis, jr., ir narys - direktorius Andrius Šmitas. Į Kontrolės Komisiją perrinkti kun. Edis Putrimas, Jonas Vitkus ir Eugenija Lucienė. Garbės Teismo pirmininku

vėl išrinktas dipl. teisininkas Justinas Lukošius ir nariais - dr. Saulius Girnius bei Algis Vitkus.

• Vokietijoje pirmą kartą vokiečių istorijoje, teismo sprendimu, ištekęsios moterys galės naudoti savo mergautinę pavardę. Federalinis konstitucinis teismas pareiškė, kad vyras ir moteris turi tas pačias teises ir gali naudoti savo pavardes būdami santuokoje.

PASAULIO LIETUVIŲ LIUTERONŲ SINODO SUVAŽIAVIMO PROGA "KONCERTAS-VAKARIENĖ SLAUGOS NAMAMS PAREMTI"

Stepas Varanka

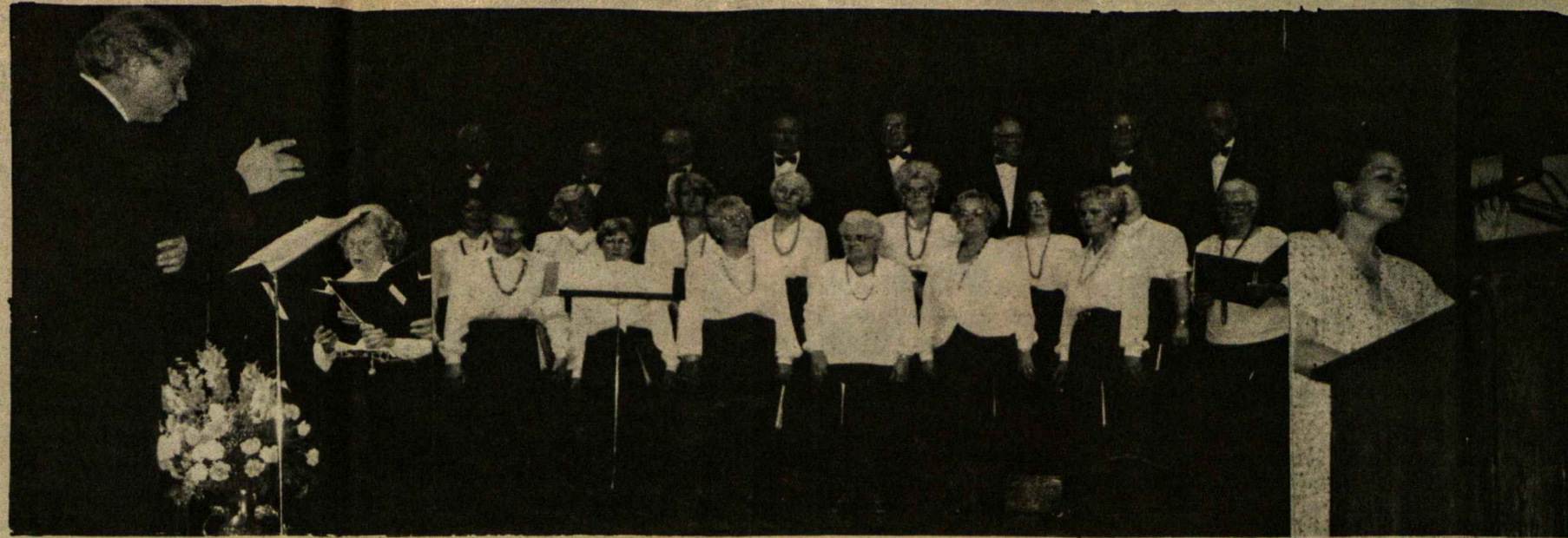
1991 m. liepos 6-7 dienomis Toronto Išganytojo parapijos patalpose vyko sinodo suvažiavimas. Suvažiavime dalyvavo evangelikai kunigai. Iš JAV - Ansas Dumpys, Algirdas Jurėnas, Jonas Juozupaitis; iš Europos-Vokietijos - Tamara Kelerytė-Šmitienė; iš Toronto - kun. A. Zelinskas ir kun. Povilas Dilys. Šalia lietuvių, buvo latvių, estų ir anglų dvasiškių atstovai. Suvažiavime taip pat dalyvavo viešnia iš Lietuvos, Vilniaus - liuteronų parapijos pirmininkė Kristina Ivanauskienė. Si-

nodo suvažiavimas išrinko vyriausią pasaulio lietuvių išeivijos dvasiškių vadovą ir naująjį vyskupą Ansą Dumpį.

Koncertas-Vakarienė

Sekmadienį, pasibaigus sinodo suvažiavimui, po iškilmingų pamaldų, 2 val. p.p. buvo surengtas Išganytojo parapijos choro koncertas Lietuvių Namuose. Parapijos chorą papildė keli "Aro" choro dainininkai. Dirigavo Petras Šturmąs, parapijos choro vadovas. Akompanavo muz. Jonas Govėdas.

Mišrus choras atliko 10 giesmių ir dainų: "Kai aš stebiu pasaulį", "Po Tavo sparnais", "Nubrauk asarėlę", "Mes dangiškai giriam tėvynę", "Blaskaisi, sūnau", "Motinai", "Vizija", "Antaro sparnų", "Brolau, jau laikas pabusti" ir "Name". Pastarąsias dvi atliko tik

Toronto Išganytojo Liuteronų Parapijos choras atlieka koncertą Toronto Lietuvių Namuose 1991.7.7 d. Iš kairės: dir. muz. Petras Šturmąs, dalis choristų ir viešnia iš Lietuvos Vilniaus Liuteronų Parapijos pirm. Kristina Ivanauskienė.

vyrai.

Po koncerto, prieš vakarienę, jautrų sveikinimo žodį tarė viešnia iš Vilniaus, Kristina Ivanauskienė. Naujas vyskupas Ansas Dumpys, prieš pradėdam

vakarienę, sukalbėjo maldą. Vakariu vadovavo parapijos tarybos pirmininkas E. Steponas. Jis, dalyvavusius koncerte, paragino savo aukomis paremti Toronto Lietuvių Slaugos Namų sta-

tybos fondą. Vakarienės metu buvo surinkta daugiau negu \$25.000. Stambiausias vakaro aukotojas - Oskaras Delkus, kuris paaugojo \$15.000. Baigiantis vakarienei,

Slaugos Namų statybos pirm. J.V. Šimkus, nuoširdžiai padėjo Išganytojo parapijos komitetui ir visiems aukojusiems už dosnų rėmimą taip lietuviams reikalingų slaugos namų.

Lietuvių Namų Žinios

● Liepos mėn. 9 d. sekmadienio popietėje dalyvavo 220 žmonių. Svečių knygoje pasirašė po 1 iš Kauno ir Tauragės. Iš Burlington, Ont. - J. Karuzas ir M. Nimčak. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos vicep. Vyt. Kulnys.

● Tradicinė Toronto Lietuvių Namų Vyrų Būrelio vasaros poilsio stovykla prasidėjo rugpjūčio mėn. 10 d. Wasagoje, Tėv. Pranciškonų vasarvietėje "Kretinga". Tai iš eilės jau 15-toji stovykla. Ji baigsis sekmadienį rugpjūčio mėn. 18 d., 1991 m.

Kas LN Vyrų Būrelio anksčiau rengtas stovyklas lankė, gerai žino, kad jose malonu paatostogauti ne tik pensininkams, bet ir jauniems žmonėms, pavieniui ar su draugais, ir jauniems asmenims ir jaunioms poroms. Geras pušyno oras skanus maistas, rytinė mankšta, madingas, taip pat kiekvieną vakarą lauzas su dainomis akordeonu pritariant, vadovų ir pačių stovyklautojų linksnių pasakojimai, laužai liepsnojant ir kibirkštims spraskint.

Daugiau informacijų pas W. Drešerį tel: 233-3334 arba pas A. Sukauską - 244-2790.

● SATYRINIS LELIŲ TEATRAS "ŠEPA" IŠ LIETUVOS rengiasi atvykti su spektakliais į šį kontinentą ir aplankyti Montrealį, Torontą, Londoną, Detroitą, Čikagą, Bostoną, New Haven'ą ir New York'ą. Gal pavyks pasiekti ir dar kai kuriuos miestus.

Gastrolės numatytos š.m. rugsėjo mėnesį.

● Prisikėlimo P-jos klebonijos raštinėje jau galima užsiregistruoti EKSKURSIJAI Į WASHINGTON, D.C., kuri vyks š.m. spalio mėn. 11-14 d.d. Kelionės kaina, į kurią įeina kelionė autobusu, 3 nakvynės Capitol Hilton viešbutyje Washington'o mieste, ten pat viešbutyje 2 - pusryčiai ir 2 pietūs, kelionės po Washington'o įdomiausias vietas ir kt. - 429 kanadietiški doleriai.

Tuo metu vyks Lietuvių Šiluvos Marijos Koplyčios 25 m. dedikacijos paminėjimas. Spalio mėn. 12 d. vyks Chicago "Dainavos" Ansamblio koncertas, spalio 13 d. iškilmingos pamaldos. Dalyvaus Lietuvos kardinolas V. Sladkevičius, vyks L. Michelevičius, išeivijos lietuvių vyskupas P. Baltakis, OFM, Washington'o kardinolas J. Hickey Vatikan'o prancūziškas Amerikai ir kiti.

Prašoma skubiai registruotis, kad būtų galima rezervuoti autobusus ir viešbutį.

Ottawa

OTAVIŠKIŲ "VINGIS"

Š.m. birželio 2 d. Ottawos šokių ansamblis "Vingis" pirmą sykį pasirodė Ottawos apylinkės lietuviams. Koncertas prasidėjo su šokių ir daina "Grazi mūsų šeimynėlė". Šeštadieninės mokyklos mokiniai pradėjo šoki, o "Vingis", atėjęs į sceną dainuodamas, vėliau prisijungė prie šokio. Sekė mergaičių pasiveikimo šokis "Kepurnė". Po to vingiečiai užleido sceną mokyklos mokiniams, stebėdami mokinių eilėraščius, dainas bei šokius. Vaikams baigiant, pasipylė greitas "Malūnas". Su Kubilinsko eilėraščiu "Audėjėlė", Andrėja Gutauskaitė ir Ilona Naujo kaitytė-Lewis pristatė audimo trejetą, į kurį įėjo J. Juozapaitis harmonizuota liaudies daina "Linai" ir populiarius šokis "Audėjėlė". Koncertas buvo užbaigtas šokių ir daina "Kalvelis", prie kurio vėl prisidėjo mokyklos mokiniai.

Koncerto pabaigoje gėlėmis buvo apdovanoti: "Vingio" vadovė - Giedrė Abromaitienė, dainų vadovė - Loreta Lukšaitė-Cassidy ir akordeonistas - Petras Jurgutis. Sugiedoję Lietuvos himną šokėjai, mokiniai ir žiūrovai pabendravo prie vaišių stalų, kuriuos

puikiai suorganizavo Danutė Rudzevičiūtė-Brikiene ir Rūta Danaitytė.

Koncertas susilaukė didelio pasisekimo. Nuotaka buvo linksma ir šilta. "Vingio" šokėjai gražiai ir gyvai atliko savo šokius ir dainas. Per penkis trumpus mėnesius daug kas buvo atsiekta. Ottawos lietuvių džiaugėsi, kad tiek daug jaunimo susirinko švesti savo lietuvišką kultūrą.

"Vingis" yra pasiryžęs rudenį vėl testuoti savo darbą ir, jei bus įmanoma, dalyvauti IX-je Tautinių Šokių šventėje 1992 m. Čikagoje.

Šią vasarą kai kurie šokėjai važiuos į tautinių šokių kursų Dainavos stovykloje, kad išmokytų nustatytus šventei šokius. Repetacijos rudenį vėl prasidės rugsėjo mėnesio pradžioje. Į "Vingį" priimami dalyviai nuo 16 metų amžiaus. Norintieji prisijungti prie šio šokių ir dainų ansamblio gali paskambinti Giedrei Abromaitienei, tel: 489-2068, G.A.

● Dr. Vinco Kudirkos Šeštadieninės mokykla užbaigė 1990-91 mokslo metus birželio 2 d. iškilmingame koncerte "Grazi mūsų šeimynėlė". Šis koncertas buvo suruoštas kartu su naujai įsteigtu tautinių šokių ansambliu "Vingis". Mokytojos - Stasė Danaitienė, Rūta Kličienė ir Julija Mitalaitė - iškėlė

mokinams pažymėjimus ir ilgam prisiminimui Lietuvos himno plakatus su gražiais papuoštais išdrožinėtais kryžiais.

Dviem mokinėms Amanda Gray ir Jessicai Mankowski, buvo įteikta pasaka "Eglė Žalčių Karalienė", kadangi per visus mokslo metus praleido tikrai vieną šeštadienį.

Per visus mokslo metus mokiniai ruošė albumus, pavadintus "Mano Lietuva", kuriuose apibūdina Lietuvos istoriją, geografiją ir panašiai. Mokiniai buvo sušikirstyti į keturias grupes pagal amžių ir jų darbai buvo mokytojų įvertinami. Pirmą grupę sudarė 5-6 metų mokiniai. Jiems buvo įteiktos premijos už: gražiausią viršelį - Matuikui Brikiui; tvarkingiausią nuspaltotą albumą - Petrui Abromaičiui ir tvarkingiausią raštą - Audrai Abromaitytei.

Antrą grupę sudarė 7-8 metų mokiniai ir gavo šias premijas: gražiausią viršelį ir tvarkingiausią nuspaltotą albumą - Asta Augaitytė; tvarkingiausią nuspaltotą albumą (antra vieta) - Kamilla Revie ir Micaela Mankowski; gražiausią raštą - Ian Craw-

ford.

Trečią grupę sudarė 9-10 metų mokiniai. Jiems buvo įteiktos šios premijos: gražiausias viršelis - Jessica Mankowski, antra vieta - Lina Augaitytė, tvarkingiausias nuspaltotas albumas - Julian Revie, antra vieta - Paulius Gutauskas; tvarkingiausias raštas - Amanda Gray; originaliausias albumas - Lina Augaitytė, antra vieta - Paulius Gutauskas.

Paskutinę grupę sudarė 12-13 metų mokiniai ir jiems buvo įteiktos šios premijos: gražiausias viršelis ir originaliausias albumas - Andrius Čeponkus; kūrybingiausias albumas - Rasa Augaitytė; tvarkingiausias albumas - Aleksas Čeponkus.

Birželio 11 d. tėvų ir mokytojų posėdis įvyko pas Juozą ir Kristiną Augaičius, kuriame buvo aptarta tvarka 1991-92 mokslo metams. Rudeniui planuojama padauginti mokytojų skaičių ir pagerinti programą lietuviškai besimokantiems mokiniams. Laukiame ir naujų mokinių nuo 6 metų amžiaus.

Informacijai prašome kreiptis į vedėją Rūtą Kličienę, tel: 829-0966.

Rūta Kličienė

NIAGARA-WELLAND

PAGERBAMI MIRUSIŲ IR REIKŠDAMI UŽUOJAUTĄ, AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI:

● A.a. Jono STAŠKEVIČIAUS atminimui: \$ 40 - žmona Ona Staškevičienė; \$25 - Br. ir Alf. Pivoriūnai; po \$20 - Emilija Stankevičienė, Antanas Stankevičius, Vanda ir Petras Šidlauskai, Marija ir Antanas Čepukai; po \$ 10 - Aldona ir Jonas Kutkos, Jonas Rakauskas, A.J. Skalsčiai. Nuoširdžiai DĖKOJAME. K.L.F.

PRISIMINKIME ŠEŠTADIENINIS-LITUANISTINES MOKYKLAS IR NEDELSdami UŽREGISTRUOKIME SAVO VAIKUS NAUJAM MOKSLO METŲ SEZONUI!

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR ANŪKAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI

PASKAITYKIME VAIKAMS MŪSŲ LIAUDIES PASAKŲ !!!

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS, REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radio žinios nesulaikoma skleidžia informacijas (vairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
310 Rathburn Rd., Etobicoke, Ont. M9B 2L8

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

8 % už 90 dienų term. indėlius
8 % už 6 mėnesių term. indėlius
8 % už 1 m. term. indėlius
8¼% už 2 m. term. indėlius
8¼% už 3 m. term. indėlius
8¼% už 1 m. GIC mėn. palūk.
9 % už 1 m. GIC invest. pažym.
9¼% už 2 m. GIC invest. pažym.
9¼% už 3 m. GIC invest. pažym.
8 % už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
9 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
9¼% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
9¼% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
8 % už namų planą - OHOSP
7¼% už taupymo sąskaitą
7½% kasd. pal. sąsk. virš 10.000
5¼% už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo 11¼%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)
1 metų 10 %
2 metų 10¼%
3 metų 10½%

su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų 9¼% (variable rate)
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

AKTYVAI VIRŠ 85 MILIJONŲ DOLERIŲ

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

MasterCard Kredito kortelė su PARAMOS vardu

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų BŪSTINĖ: Lietuvių namai - 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6 TELEFONAS: 532-1149.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.p.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 8 %
180-364 d. term. ind. 8 %
1 metų term. indėlius 8 %
2 metų term. indėlius 8¼%
3 metų term. indėlius 8¼%
1 metų GIC-mėn. palūk. ... 8¼%
1 metų GIC-met. palūk. ... 9 %
2 metų GIC-met. palūk. ... 9¼%
3 metų GIC-met. palūk. ... 9¼%
RRSP, RRIF ir OHOSP ... 8 %
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 9 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 9¼%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 9¼%
Taupomąją sąskaitą 7¼%
Kasd. pal. taupymo sąsk. 7½%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 5¼%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo 11¼%
Sutarties paskolas nuo 11¼%
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 10¼%
2 metų 10½%
3 metų 10¾%
Su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ir 3 metų 9¼%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėru, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidos (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI per 49 milijonus dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

MONTREALIO CHORISTAI KONCERTAVO LIETUVOJE

A. Keblys

1. Birželio 24 d., be didelių fanfarų ir triūbijimų, Šv. Onos šventėje, kada mūsų provincija Quebec'as šventė savo patrono dieną, tai Ausros Vartų choras tyliai rinkosi į Mirabel orauostį piligriminei išvykai į žemaičių žemę su kantata "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva". Matėsi susirūpinę veidai. Dauguma išsirengė pirmą kartą savo ar savo tėvų žemės aplankyti. Niekas nežinojo kas jų laukia kelionės gale. Tik žinojo, kad važiuoja reprezentuoti savo koloniją ir savų sukurta kūrinių. Kiekvienas iš mūsų jautėsi svarbus.

Kelionė buvo puikiai sutvarkyta per lenkų agentūrą Tatra, su jos sav. Stasiak. Jos dėka per Varšuvą pasiekėme Vilnių, nesiekiant Maskvos. Lenkų lėktuvai patogūs, nes vieninteliai iš satelitų, kurie yra išigiję amerikoniškus Boeing lėktuvus. Patarnavimas labai mandagus ir greitas.

Susitvarkę Mirabelyje visus formalumus, atidavėme savo kelionmašius (64 kg. svorio), kurių nematysime iki Vilniaus. Na, ir rankiniai nebuvo labai lengvi. Betgi niekas jų netikrino. Niekas nepamiršo aplankyti, kaip kad yra sakoma, ir be muto krautuvės, Bet jie nesisarmatina palaikyti aukštas kainas čia, Montrealyje.

Į Varšuvą skridimas trunka 8 val. Tiems, kurie norėjo nugrimsti sapnų karalijon, nelabai sekėsi. Lėktuvo tarnautojai siūlė savas paslaugas tai su maistu, ar gėrimais. O ant drobės buvo visą laiką rodomas planas, kur lėktuvas randsi ir kiek kilometrų nuskrasta.

Atskridus Varšuvon ir susitvarkius reikalingus formalumus (buvome transit) buvome truputį pavarginti kraustantis iš vieno orauščio į kitą ir per begales laiptų. O su tais "lengvais" rankiniais kelionmašiais nebuvo lengva.

Po 6 valandų laukimo prisistatė rusų lėktuvas (jetinis). Jame vietų neperdaugiausia, o mūsų lagaminų - begalės. Tai visi keleiviai turėjo užimti priekines sėdynes, o užpakalinės paliktos kelionmašiams.

Iš Varšuvos į Vilnių - vienos valandos skridimas. Krovikai turėjo gerokai paprakaituoti, kol viską supakavo. Du lietuviškai kalbantys patarnautojai nešiojo limonado troškuliui numalšinti. O Varšuvoje lenkų lėktuvų kompanija dar davė lyg ir pusryčių, dešrelių su bulku-

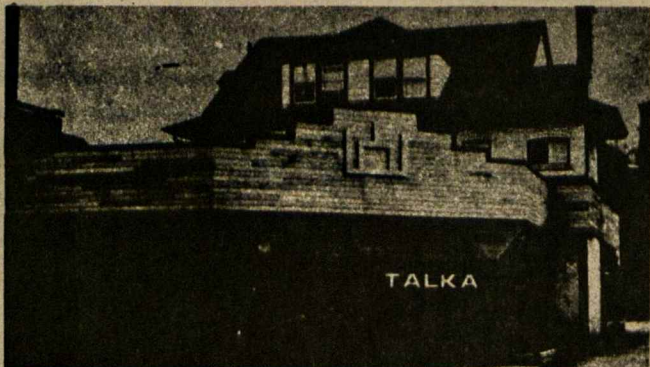
hamilton

RUOŠIASI JUODOJO KASPIŲ DIENAI

Š.m. rugpjūčio mėn. 23 d., penktadienį, Hamiltono miesto rotušės aikštėje,

5:30 val.p.p. bus minima Juodojo Kaspio Diena. Kviečiami visi dalyvauti su vėliavomis ir plakatais. Priminkime Stalino ir Hitlerio slapto pakto nelegalumą ir tebesitęsiančias pasekmes Pabaltijėje.

VIENTELIS LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE, IŠIKURĘS NUOSAVUOSE NAMUOSE

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, HAMILTON, Ontario L8M 1L6
Tel. 544 - 7125

AKTYVAI PER 34 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

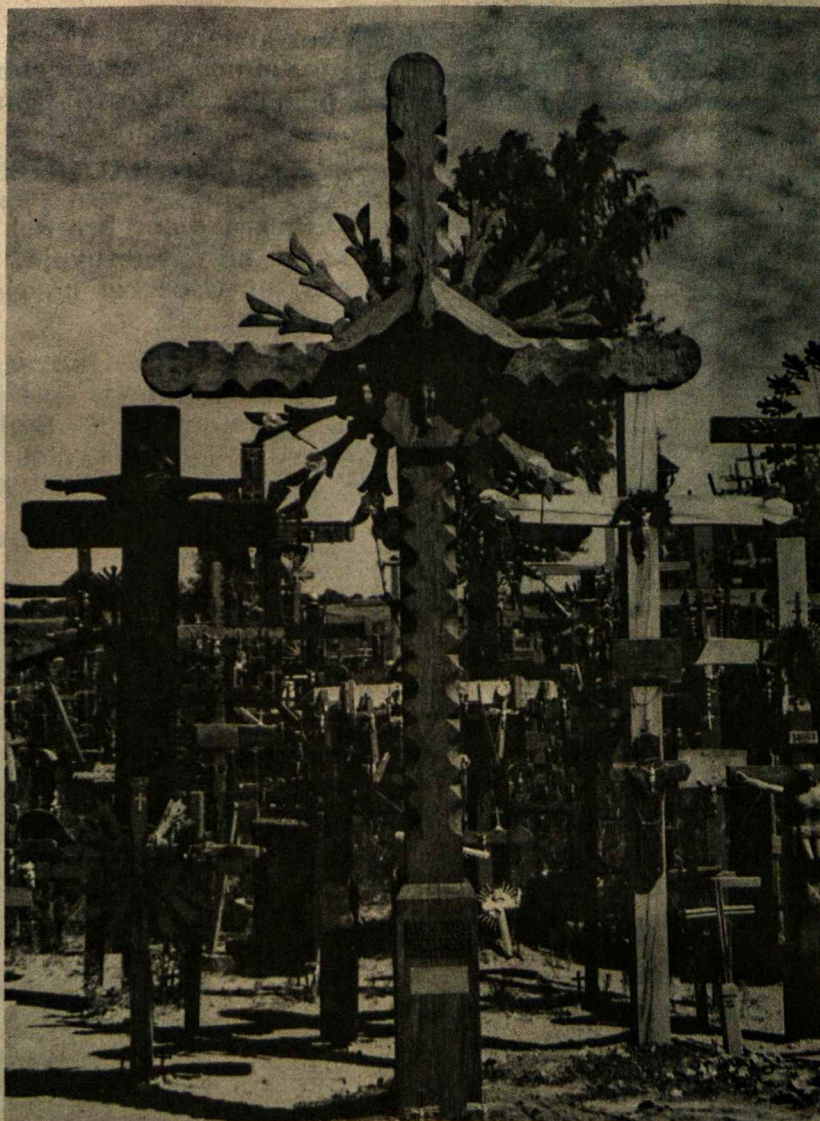
kasd. pal. čekių sąsk. iki... 6%
santaupe... 5.25%
kasd. pal. taupymo s-ta... 4.75%
30 dienų indėlius... 8.25%
1 m. term. indėlius... 8.75%
1 m. term. ind. mėn. pal... 8.25%
3 m. term. indėlius... 8.75%
RRSP ir RRIF (pensijos) 6%
RRSP ir RRIF 1 m. 8.75%
RRSP ind. 3 m. 8.75%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas... 14.5%
nekl. turto pask. 1 m. 10%
nekl. turto pask. 3 .. 11.25%
nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupe dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Lietuvų rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta

• AV P-jos CHORAS laimingai sugrįžo iš gastrolių Lietuvoje ir liepos mėn. 21 d. choristai su vedėju sol. A. Kebliu susirinko Parapijos salėje pasidalinti išpūdžiais labai pakilioje nuotaikoje. Juos pasveikino čia viešintis kun. G. Kijauskas, Cleveland'o lietuvių parapijos klebonas ir AV klebonas Tėv. J. Aranauskas, S.J. Daug rūpesčio sėkmingai kelionei ir puikiai pavykusioms gastrolėms paskyręs sol. A. Keblys trumpu žodžiu apibūdino šių gastrolių svarbą ir nuosirdų jų sutikimą bei choristų ištvermę (atliko net 8 koncertus). Buvo įteikta Lietuvos liaudies skulptoriaus sukurta Rūpintojėlio stovyla Kantatos muzikos kūrėjui Aleksandrui Stankevičiui (ir privačiai įteiktas kitas toks kūrinytis Henriui Nagiui, Kantatos libreto autoriui). Kelionės išpūdžius pradedame spausdinti šiame "NL" numeryje). b.

Montrealio Ausros Vartų parapijos choro pastatytas ažuolinis kryžius Kryžių Kalne Lietuvoje.

PADEKA

DIDŽIAI GERBIAMAI "LITO" VALDYBAI

AUSROS VARTŲ PARAPIJOS CHORAS reiškia kuo nuosirdžiausią padėką Montrealio "LITO" valdybai už 3000 dol. paramą mums vykstant Lietuvon atlikti 8-uose koncertuose kantatą "KRYŽIŲ IR RŪPINTOJĖLIŲ LIETUVA".

Dėka Jūsų paramos, mes galėjome pastatyti ir menišką ažuolinį kryžių, Kryžių Kalne ir atitinkamai reprezentuoti mūsų koloniją.

Dėkingi -

Ausros Vartų Parapijos Choras ir jo vadovai.

PADEKA

Mūsų Mylima Teta

ONĖ BIELIŪNAITĖ

mirė 1991 m. liepos mėn. 22 d.

Nuosirdžiai dėkojame AV parapijos kleb. kun. J. Aranauskui, S.J., už apeigas ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

AČIŲ giminėms, draugams ir pažįstamiems už atsilankymą, aukas Mišioms ir Kanados Lietuvių Fondui.

Dėkojame sol. Ginai Čapkauskienei už giedojimą pamaldų metu ir kun. J. Lipskiui už pagalbą -

Silvija, Arūnas, Danielius ir Antanas Staškevičiai

PADEKA

Sergant ir gulint ligoninėje, mane aplankė daugelis mano pažįstamų, giminų ir bičiulių.

Pirmiausia noriu padėkoti kun. kleb. Tėv. Aranauskui, S.J., net kelis kartus mane aplankiusiam; Ses. Paulei, sol. A. Kebliui, savo seseriai Elytei, švogeriai Kestuičiui, seserėčiai Elaine, Almai Veres-Atraiytei, Šv. Onos draugijai (AV parap.), Šv. Elzbiotos draugijai. L.K. Mindaugo šaulių kuopai, ir T.O.P.S. Q.U 218 Techni Contact Canada Ltd. už didžiulį krepšį vaisių.

Dėkoju visiems, atnešusiems gėles, atsiuntusiems sveikinius ir dovanas, už apsilankymus ir telefoninius pasiteiravimus apie sveikatą.

Dabar sveikstu namuose ir dėkoju M. Vaupšienei ir O. Usienei už vežiojimą ir suteiktą pagalbą.

Jūsų visų pagalba padeda man greičiau sveikti ir to aš niekad nepamiršiu. Dar kartą širdingas AČIŲ VIESIEMS!

Anna Augūnienė

Maurice Electrique Ltee

ENTREPRENEUR ELECTRICIEN
ELECTRICAL CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

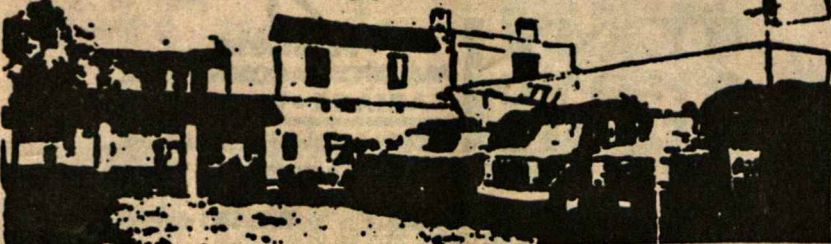
102A, ALLION
LASALLE, QUE. H8P2C6

TEL: 366-5484

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR 7725 George LaSalle

Geriausios patarėjas ir darbe atliekantis stogdengys
GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja.
Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
Stogo dengimui ar taisymui skambinkite tel.

364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. WILSON & SONS Inc.

123 Maple Blv., 5784 Verdun Av.

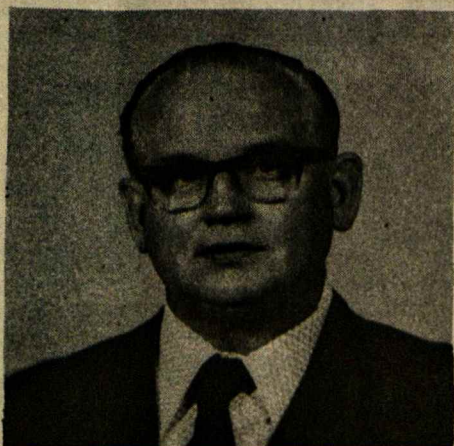
Chateauguy, Que. Verdun, Que.

Tel: 691-4763 • Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLIČIOS

montreal

MIRUSIEJI:

Kazys Maželka

● A.a.brolis Kazio Maželkos mirties metinių proga, seserys Anastazija Tamošaitienė, Aldona Veselkienė, brolis Petras paaukojo "NL" 100. Nuoširdus ačiū. "NL"

● Minėdama savo a.a. vyro Leono Gudo mirties 15 m. sukaktį, žmona Marija auokojo "NL" \$100. Nuoširdžiai dėkojame. "NL"

● VISOCKIENĖ Janet (Urbanavičiūtė) mirė savo namuose liepos mėn. 8 d. Liko dukrė Linda su šeima ir gausus būrys pusbrolių, jų vaikų Lietuvoje. Palaidota iš Šv. Kazimiero P-jos Côté des Neiges kapinėse.

● BIELIŪNAITĖ Ona, 92 m. amžiaus mirė ligoninėje. Palaidota iš Aušros Vartų P-jos bažnyčios, dalyvaujant giminėms- Jasių šeimai iš New York'o, Sidrijai šeimai iš Čikagos, Silvijai Staškevičienei su šeima ir artimaisiais Montrealyje.

● Vilniaus meras dr. Arūnas Štaras ir jo pavaduotojas Kęstutis Bausys lankysis Montrealyje sekmadienį, rugsėjo 1 d. KLB Montrealio A-kės Valdyba ruošia jų sutikimą sekmadienį po 11 val. pamaldų AV Parapijos salėje. Visi kviečiami atsilankyti. KLB Montrealio Ap. Valdyba

bei kitiems. Velionė buvo viena iš pirmųjų, įsikūrusi Dainavos vasarvietėje.

● A.a. Jonas BALTRUKONIS AV P-jos Choro seniūno D.Baltrukonio brolis, netikėtai mirė Lietuvoje, išvykus mūšų chorui po gastrolių namo.

● VALIULIS Juozas, 69 m., mirė liepos mėn. 25 d. Palaidotas iš Šv. Kazimiero P-jos bažnyčios.

Liko brolis su šeima Užuojauta mirusiųjų artimiesiems.

MONTREALIO LIETUVIŲ ŽVEJOTOJŲ - MEDŽIOTOJŲ

KLUBAS "NIDA"

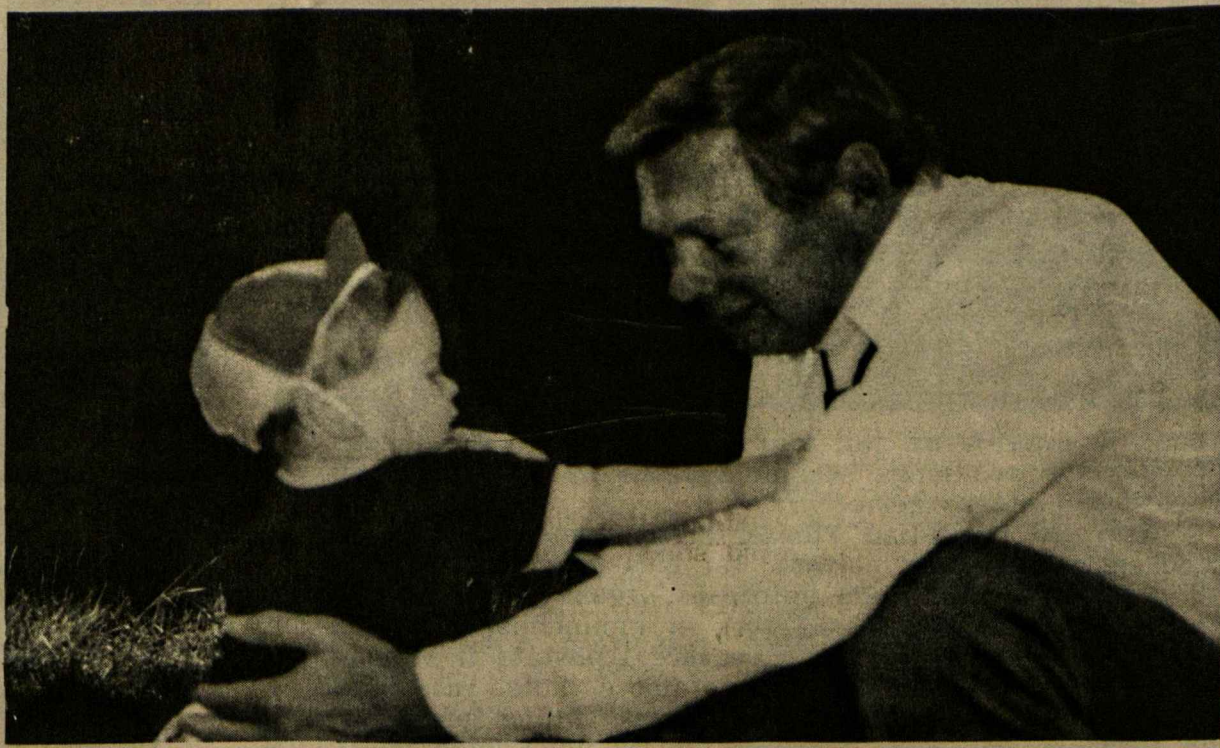
MALONIAI Kviečia Narius ir SVEČIUS Į

GEGUŽINĖ

St. ir G. RIMEIKIŲ vasarvietėje, Celine St. RIGAUD BAY

1991 m. RUGPJŪČIO mėn. 18 d., SEKMADIENĮ

Būsite pavalinti rūkyta žuvimi ir virtais kukurūzais (corns). "NIDOS" KLUBO VALDYBA

Notaras J. Bernotas su savo vaikais Marku, sūnaus Roberto ir marčios Dianos sūneliu.

● Joseph (Juozas) BERNOTAS, B.A.BCL., montrealiečiui žinomas notaras, baigęs McGill Teisių Fakultetą 1957 m., dirbo kaip studentas ir vėliau kaip notaras nuo 1955 m. iki

1960 m. su anglų notary įstaiga Bourke, Stevenson, Pratt & Wayland. 1960 m. atidarė savo privatų biurą Sun Life ir vėliau Place Ville Marie pastatoose, kur dirbo iki 1991 m. vasaros. Pereidamas į kitas pareigas, biurą už-

darė. Visos bylos pervestos notarei Rūtai Pocauskaitei-Rudinskienei, kurios įstaiga dabar randasi 1155 rue Metcalfe, Suite 1143 (žiūr. skelbimą).

Geros sėkmės notarui J.Bernotui naujose pareigose!

PADĖKA

Pasitraukiant iš notarinių pareigų, noriu pareikšti nuoširdžią padėką visiems savo klientams, ypač lietuviams, kurie per virš 30 metų lankė mano kabinetą ir davė man progos atlikti teisinių pareigas bei patarnavimus.

Pereinant dirbti į Kanados federalinės valdžios įstaigą, įstatymai nebeleidžia užsiimti privačia praktika. Todėl, uždarydamas biurą, visus originalius dokumentus ir neužbaigtas bylas perdaviau notarei Rūtai Pocauskaitei-Rudinskienei. Tikiu, kad Tamstoms bus greitai ir maloniai patarnaujama, atliekant teisinius pareikalavimus.

Viso geriausio Jums visiems linkintis -

Juozas Bernotas,
notaras ir teisinis patarėjas

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė

3907 A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel: 722-3545; Res: 256-5355

JOANA ADAMONYTĖ C.I.B., DONNA SVRAKA C.I.B.,
PETRAS ADAMONIS C.I.B.

Greitas ir tikslus patarnavimas.
Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

SPAUDA IŠ LIETUVOS

Norintieji užsiprenumeruoti "LITERATŪRĄ IR MENĄ", taipogi "Švyturį" iš Lietuvos, gali kreiptis į tų leidinių atstovą Kanadoje ir JAV-se Liudą Stankevičią, 1053 Cr. Albanel, Duvernay, Laval, Que., Canada H7G 4K7, tel: 669-8834.

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- * Saugojimas vasaros laiku (storage)
- * Taisau ir remeliuoju
- * Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre
Suite 500 A.
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonai:
844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
6220 ch. QUEEN MARY rd.
TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H3W 1X5

Tel. 481-6006

LITAS

MONTREALIŲ LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 De Seve, Montreal, Qué., H4E 2A8

TEL.: 766-5827; 766-5830

SKYRIUS: 3907 A Rosemont Blvd.

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS - virš \$29,000,000 REZERVAS - virš milijono

MOKA UŽ:

Certifikatus	8½%	Taupymo special.....	5½%
Term. indėlius:		Taupymo su gyv. dr. ...	5 %
1 metų	7½%	Taupymo kasdienes .	5 %
180 d. - 364 d. ...	7¼%	Einamos sask.	3½%
120 d. - 179 d. ...	7 %	RRIF - RRSP term	8½%
60 d. - 119 d. ...	7 %	RRIF - RRSP - taup. .	5½%
30 d. 59 d.	7 %		

IMA UŽ:

Nekilnojamą turtą - nuo 10 %; Asmenines - nuo 11 %.

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antradien. Treč.	9:00 - 3:00 (tik pirm) 10:00 - 2:00
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00 3:00 - 7:00
Pentadieniais	10:00 - 6:00 2:00 - 6:00

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENI NUO 11.30 IKI 12 val. nakties

Programos Vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr., Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel: 669 - 8834

EAGAN REALTIES INC

5344 VERDUN AVE., VERDUN, H4H 1K4

Nekilnojamo turto pirkimo ir pardavimo
patarnavimas

BRONIUS NIEDVARAS

Bus: 766-3586

Res.: 487-4938

PARDUODAME APARATŪRĄ, TINKAMĄ LIETUVAI:
video kameras, video įrašymo aparatus, televizijos, radijo, magnetofonus, bevičius telefonus gausite papigintomis kainomis pas: K/C LEON SERVICE, 5887 Sherbrooke St. W. Montreal tel.: (514) 488-3363
Toronto tel.: (416) 886-7659

Aparatai yra šių firmų: Toshiba, Akai, Aiwa, National, Panasonic M7, GVC, NEC, Sony, Sanyo.

Two cassette radio - \$89. Video nuo \$299.
Video camera \$1299. -

ZIENKA PLUMBING

24 VALANDŲ PATARNAVIMAS

● LIETUVIAMS NUOLAIDA:

Neimamas mokestis už atvažiavimą.

TEL.: 254-7846

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CŪTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS.

Savininkas: MIKE OSKOVICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA